

SLOVENSKI NAROD

Ishaje vsak dan popoldne, izveniš nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič
A Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst A Din 3.—, večji inzerati petič
vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO

LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta,
telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65,
podružnica uprave: Kocencova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštnežnem čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Izredno zasedanje banovinskega sveta

Na dnevnem redu je razprava o združitvi občin, uredba o občinskih volitvah, uredba o zavarovanju setev zoper točo in vprašanje uporabe bednostnega fonda

Ljubljana, 4. septembra.

Dopoldne ob 10.30 se je pričelo v veliki dvorani banske palače izredno zasedanje banovinskega sveta dravske banovine ob skoraj polnoštevni udeležbi banskih svetnikov. Izredno zasedanje je otvoril g. ban dr. Drago Marušič ter takoj podal besedo delovodji banovinskega sveta dr. Miroslavu Senekoviču, ki je najprej prečital odlok o izrednem zasedanju banovinskega sveta ter dnevi red, nato pa poročal, da je bil z odlokom ministra za notranje posle postavljen za člana banovinskega sveta dravske banovine g. Kührar Štefan, posestnik in mlinar v Puconcih za srez Murska Sobota, z istim odlokom je bil pa na lastno prošnjo razrešen dolžnosti člana banovinskega sveta g. Faflik Franc, župnik v Kančevcih. G. ban se je zahvalil odstopivšemu svetniku g. Fafliku, poudarjajoč, da je iz službenih ozirov odločil svoje mesto in da je bil vedno vnet in delaven član banovinskega sveta. ki se je tudi redno udeleževal vseh sej.

Udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju

Banski svetnik g. Gaššek je zatem predlagal, da se Nj. Vel. kralju pošlje naslednja brzojavka:

Njegovemu Veličanstvu Aleksandru I. kralju Jugoslavije, Beograd.

Na izrednem zasedanju banovinskega sveta dravske banovine zbrani člani banovinskega sveta pošiljamo Vašemu Veličanstvu, ko pristopamo k reševanju in obravnavanju gospodarske in socialno važnih uredb in ukrepov, svoje najudanejšje pozdrave.

Obenem zagotavljamo Vašemu Veličanstvu svoje neomajno zvestobo in udanost ter izjavljamo, da bomo, zvesti Vašim visokim intencijam, vedno usmerjali svoje delo v čast Vašega Veličanstva in vzvišenega Kraljevskega doma ter v korist in procvit naše ožje in širše domovine.

Udanostno brzojavko so vsi navzoči poslušali stoje in je bila sprejeta s spontanym odobravanjem. Prav tako sta bili toplo

Problem združitve malih občin

Kustvene važnosti za nadaljnji razvoj samoupravnega življenja v dravski banovini je odredba zakona o občinah, ki normira najnižje število prebivalstva, katero mora doseči izvestno območje, da se lahko organizira kot občina. Ta odredba, katere smoter je vzpostaviti občine, ki bodo tako po svoji finančni kot intelektualni moči mogle uspešno vsiti naloge lastnega in prenešenega delokroga, je zlasti v dravski banovini združena z dalekosežnimi posledicami. Če si predložimo dejstvo, da smo dole imeli 1069 občin, od katerih so mnoge štejele jedva 100 prebivalcev, potem se nam prikaže v vsej svoji veličini in pomembnosti preokret, ki ga predstavlja komasacijska občina kot logična in nujna posledica ravnanja omenjene zakonske odredbe. Stoletja stare tradicije so se zrušile, marsikaka po lokalnih vidikih usmerjena čustva so ranjena, ali vse to so samo trenutne bolečine, ki jih bo zacell čas in odtehtale koristi, ki jih bosta imela narod in država od občin, vzpostavljenih in organiziranih po načelih in potrebah sedanje dobe.

Problemu komasacije občin, ki je gotovo zelo delikaten in zadržan v občutljivosti prebivalstva, je banska uprava od vsega začetka posvečala vso pozornost. Zavedali smo se, da nas je zakon o občinah postavil pred enega izmed najvažnejših upravnih poslov, od čigar pravilne izvršitve zavisi v mnogem miren razvoj političnega in gospodarskega življenja v banovini. Občina, kot najnižja in zato ljudstvu najbližja upravna enota ter kot osnovna celica kolektivnega dela v državi mora po svojem sestavu, svoji gospodarski in socialni strukturi ter teritorialnem območju tvoriti celoto, ki po teh kriterijih prirodnostno spaja interese njenega prebivalstva. To načelo nam je bilo izhodišče in baza našega dela pri izvedbi komasacije. Da se čim najbolj približa pravilni in pravični rešitvi tega problema, si je banska uprava šele

Priprave za občinske volitve v dravski banovini

Na temelju medtem izvršene komasacije pojdemo v prve občinske volitve po odredbah novega zakona o občinah. Po zgodovinskem 6. januarju 1929, s katerim dnevno začenja po inicijativi Nj. Vel. kralja nova doba našega državnega življenja, je prvič, da dobijo naše občine svoje po svobodni volji ljudstva izvoljene občinske uprave. Že s tega vidika gledano, gre tem volitvam prav poseben pomen, saj nam nudijo eno najglasnejši dokaz o stalno napredujoči normalizaciji notranje političnih prilik v naši državi. Na mesta od državne oblasti imenovanih bodo stopili od ljudstva izvoljeni in njegovo zaupanje uživajoči občinski zastopniki, ki bodo mogli, opravičeno se na poklonjeno jim zaupanje, v me-

sprejeti tudi pozdravni brzojavki predsedniku ministrskega sveta dr. Sršniku in ministru za notranje posle živjiniu Laziču.

Ekspeze bana dr. Marušiča

Takoj nato je povzel besedo ban dr. Marušič in med drugim izjavil: Gospodje člani banovinskega sveta! Ko odvarjam izredno zasedanje banovinskega sveta dravske banovine, mi je predvsem prijetna dolžnost, pozdraviti Vas gospodje najskrenejše in se Vam zahvaliti za Vaš odziv! Delo, ki ga bomo tekom tega zasedanja izvršili, je izredno važno, saj je namenjeno izvedbi novega zakona o občinah in s tem izgraditvi in poglobitvi samoupravnega življenja v dravski banovini.

Izvajanje novega občinskega zakona

V smislu § 51. zakona o občinah je banovinski svet pooblaščen, da predpiše uredbu o sestavi kandidatnih list, o sestavi in o poslovanju volilnih odborov in glasovalnem postopku pri volitvah občinskih odborov. Banska uprava je izdelala osnutek take uredbre. Prvotni načrt uredbre je bil sestavljen pod vidikom, da se bo volitev občinskih odborov izvedla pred v zakonu predvideno komasacijo občin. Glede na celokupen položaj, ki zahteva, da se volitve izvršijo v že komasiranih občinah, so se nekatere odredbe prvotnega osnutka morale naknadno spremeniti.

Uredba je sestavljena strogo v okviru, ki ga ji odmerja § 51. zakona o občinah in po smernicah, ki jih predpisuje ta zakon. Uredba se naslanja na analogna določila zakona o volitvi narodnih poslancev ter preje veljavne zakonske predpise glede postopka pri volitvi občinskih zastopstev.

Potrebna podrobna pojasnila k predloženemu osnutku uredbre Vam bo v teku razprave podal g. načelnik upravnega oddelka. Moja naslednja izvajanja pa naj veljajo dveh načelno važnih vprašanjem, ki sta z današnjim zasedanjem banovinskega sveta v ozki organski zvezi.

po zaslišanju podrejenih oblastev in vseh pomembnejših lokalnih činiteljev storila načrt, ki bo predložen pristojnemu ministrstvu v odobritev in bo potem postal veljavna temelj nove razdelitve občin v dravski banovini.

Delo na komasaciji občin je obsežno ter zahteva mnogo časa in mirnega preudarka. Križajoči se lokalni interesi, čisto tudi samo dozdnevni, ustvarjajo v številnih primerih težkote, ki se tudi pri najboljši volji in vestnosti jedva dajo premostiti v zadovoljstvo vseh prizadetih činiteljev. Posamezne nepravilnosti, da celo nehotene krivice so pri rešitvi tako obširnega in delikatnega problema vedno nelazne. Tembolj moramo s takimi hibiimi računati sprito dejstva, da smo morali vsled nujno potrebnega razpisa občinskih volitev komasacijo občin izvršiti tri mesece pred potekom skrajnega zakonitega roka.

Dasi je izvršeno edno plod dolgotrajnega in vestnega proučevanja ter najboljše volje, da se novo razdelitev občin čim najbolj prilagodi željam ter dejanskim gospodarskim in socialnim potrebam ljudstva, se vendar v polni meri zavedam, da so se v številnih primerih storile napake in krivice, ki jih bosta tekom časa odkrila življenje in praksa. Kajti kakor vsakemu človeškemu, manjka pač tudi temu delu ona vedno zaželjena, ali na žalost nikdar dosegljiva popolnost. Izpolnitvi in izboljšanju ustvarjenega stanja bodo veljala nadaljna prizadevanja banske uprave, ker že sam zakon o občinah predvideva možnost, da se v naknadnem postopu popravijo morebitne krivice, ki so se povodom komasacije storile. Zagotavljam Vas, da bo banska uprava vse predstavitve, ki bodo iz tega naslova prispole, vzela vsikdar v najvestnejšo presojo in jim skušala najti rešitve, ki bo ustrezala izkazanim potrebam ljudstva in zajamčila napredek naših občin.

Priznanje sedanjim občinskim upravam

Ko se poslavljamo od naših starih, tradicionalnih občin, se s tega mesta ne morem izogniti zasluženemu priznanju, da so občinski zastopi kljub težkim političnim in neugodnim gospodarskim prilikam s patriotizmom, vneto in uspehom vršili svojo dolžnost. Njim gre v veliki meri zaslug, da je evolucija notranje političnega življenja v dravski banovini napredovala brez resnejših pretrsevaljev, da so se trdote vla-

dajoče gospodarske krize, kolikor je bilo v danih prilikah mogoče, ljudstvu omilile in olajšale. Z zadovoljstvom ugotavljam, da je vladalo med občinami in državnimi nadzornimi oblastmi ves čas vzorno, pristrano razmerje, ki je rodilo obile koristne plodove. Bodi ob slovesu vsem, ki so delovali v tej težki dobi na čelu občin s patriotizmom, požrtvovalnostjo in nesebičnostjo v korist skupnosti, izrečena topla zahvala.

Uvaževaje ta neovrgljiva dejstva, ki logično izvirajo iz celokupnega problema naše državne politike, volilec ne bo težko pravilno opredelil svojega stališča pri bodočih občinskih volitvah. Najenostavnejša politična modrost odsvetuje slediti ljudem, ki zaradi osebne užlenosti, odnosno drugih dobro ali zlonamernih nagibov označajo politične doktrine, ki so se preživele in se ne bodo nikdar več uveljavile v naši državi. Tak pojavi utegnejo samo zavirati priroden tok razvoja, ne morejo ga pa zastaviti. Zato ti poskusi ne značijo drugega, kot nepotrebno izgubo časa in energije.

Preveč za ljudstvo koristnega in potrebnega dela pa čaka na novoizvoljene občinske uprave, da bi v neplodni opoziciji proti obtočnemu stanju v državi tratile dragocen čas. Čim popolnejša je harmonija, čim temnejše sodelovanje med občinami in državnimi nadzornimi oblastmi, tem hitrejši, popolnejši in sigurnejši so uspehi. Zato sem prepričan, da se ne udajam pretiranemu optimizmu, če izrazim trdno nado, da bo naše ljudstvo pri predložitvi občinskih volitev dalo izraza svojemu zdravemu političnemu razumu, svoji privrženosti do Jugoslavije in svojemu zaupanju do državne politike, ki je v zadnjih letih doprinesla neovrgljive dokaze koristnega in konstruktivnega dela, s tem, da bo poklonilo svoje zaupanje mozem, ki se brez pridržkov in oklevanja priznava za pobornike jugoslovenske države in nacionalne misli in ki so voljni, v smislu te ideje usmeriti svoje delo na čelu izvoljenih občinskih uprav.

V pričakovanju tega važnega dneva me prešinja edina želja, da postane slovenska občina uno ognjišče, iz katerega naj izžareva v sijaju svetle Karadajdove zvezde plamen široke jugoslovenske države in nacionalne miselnosti, gospodarskega in kulturnega napredka ter državljanske in socialne solidarnosti.

Pomen občinskih volitev

Le kratko razdobje nas loči od dneva, ko bo naše ljudstvo pozvano, da potom volitev izroči upravo novo ustanovljenih občin ljudem svojega zaupanja. Za pravilno presojo pomena in značaja občinskih volitev je predvsem potrebno ugotoviti, da predstavlja občina v prvi vrsti gospodarsko in socialno in ne politično enico v običajnem pomenu besede. Po svojem, z zakonom o občinah ji prisojenem delokrogu, je občina dolžna skrbeti za gospodarski, socialni in kulturni napredek ljudstva, ki v njej prebiva. Reševanje političnih vprašanj ne spada v okvir njenih nalog. Zato so tudi občinske volitve v splošnem gospodarskega in ne toliko političnega značaja, ker so običajno za idejno podlago in razmah volilne borbe odločilni križišči se pogledi na gospodarska in socialna, a ne ravno na politično strankarska vprašanja. Iz tega načela izhajajo tudi volilna določila zakona o občinah.

Vendar bi pa kljub navedenim momentom vedlo predaleč, če bi hoteli občinskim volitvam odreči vsak političen pomen. Občina, kot najnižja upravna enota, tvori bistven člen državnega organizma, čegar redno in uspešno obratovanje zavisi v veliki meri od sposobnosti in smotrnosti delovanja vseh njegovih sestavnih delov. Edinstveni pogledi na temeljne smernice celokupne državne politike morajo biti lastni vsem činiteljem, katerim je na podlagi veljavnih zakonov zaupana usoda države ter skrb za blagostanje, mir in varnost njenega prebivalstva.

Hrbenico državne politike tvori zgodovinski manifest Nj. Vel. kralja in po v njem izraženih načelih se giblje naš državni brod od 6. januarja 1929. dalje. Nikdo ne more odrekati našemu viteškemu vladarju zaslug, da je s tem svojim aktom, vrednim Njegove svetle preteklosti, enkrat za vselej preeskal poguben razvoj prejšnjega, po plemenskih vidikih usmerjenega ter mrzljive in medsebojno nezaupanje izživljajočega političnega življenja in narodu pokazal pot, ki edina vodi k notranji konsolidaciji, ugledu in veličini države. To politiko, zgrajeno na trdnih temeljih jugoslovenske državne in nacionalne ideje, temelječo na načelih enakosti in enakopravnosti vseh jugoslovenov slovenskega, hrvaškega in srbskega imena, je naš narod z nešteti dokazi odobril. Nebrzdane strankarske strasti, ki so jelo že ogrožati obstoj naše jedva uedinjene države, zginevajo, vsepovod se opaža želja in volja po mirnem, složnem, konstruktivnem delu.

Ta politika, politika narodne slege in sodelovanja vseh, ki so dobre volje, se bo v naši državi dosledno nadaljevala, ker to zahtevajo življenjski interesi našega no-

tranje in zunanje političnega položaja. Neglede na že preje poudarjeni pretežno gospodarski značaj občinskih volitev je tudi sicer vsaka sprememba temeljnega kurza naše državne politike na podlagi rezultata občinskih volitev a priori izključena. Nade, ki bi jih v tem pogledu stavili v občinske volitve izvestni krogi, ki se ne morejo doumeti toka zgodovine, bo demantirala stvarnost in zdrav razum našega na-

roda. Vsak poskus, ki bi šel za tem, da potom delnih volilnih rezultatov pripomore k vrnitvi prejšnjega, za naš obstoj tako poraznega stanja, je že ob svojem rojstvu obsojen na neuspeh.

Po ekspezuju g. bana je banski svetnik g. Tavčar predlagal, naj se seja prekine, da lahko banski svetniki prouče načrt uredbre. Predlog je bil sprejet in se bo seja nadaljevala ob 16.

Hitler se smatra za odrešenika sveta

Zaključni govor Hitlerja na nürnberškem kongresu izdaja bojazen pred popolno izolacijo „tretjega carstva“

Nürnberg, 4. septembra. AA. Snoči je imel Hitler velik govor ob zaključitvi kongresa nacionalno socialistične stranke. Ta govor se bdi potrjuje vtis prejšnjih dni kongresa, da je za Hitlerjeve rasistične ni problem osrednja točka njihove filozofije in vsega njihovega stremeljenja. Ta Hitlerjev govor je bil resume vse sführerjeve filozofije, temelječe na „biološki rasistični selekciji“. Odtod je Hitler prešel k načelu avtoritete enega samega moža nad vsemi drugimi: to je drugo načelo njegove filozofije.

Hitler je ponovno podal svojo zgodovino avtoritarnega načela in izjavil: Če pogledam v prve začetke človeštva, najdem tam že avtoriteto človeka, ki vsiljuje svojo voljo živalim, katere je izbral iz svobodnega življenja, v katerem so poprej živele, preden so se človeku pridružile. Pri tem se človek ni briga za to, ali živali pristanejo na njegovo avtoriteto ali ne.

Nato je Hitler govoril go nemškemu poslanstvu v svetu in dejal: Če bomo gojili svojo lastno krl, krl, ki nam jo je zaupala usoda, bomo toliko bolj v korist drugim narodom, ker se bomo ubranili boleznim, ki pridejo z enega plemena na drugo, z enega naroda na drugega.

Če zapadna ali vzhodna Evropa, je nadaljeval Hitler, podleže boljševizmu, bo ta strup še nadalje pustošil najstarejše in najlepše jedro civilizacije. S tem, da je Nemčija prevzela ta boj, izpolnjuje samo, kakor je to že večkrat storila v svoji zgodovini, samo svoje evropsko poslanstvo.

New York, 4. septembra. AA. New York Herald Tribune komentira snočni Hitlerjev govor v Nürnbergu in povzema iz njegove zlasti priznanje, da grozi Nemčiji politična izolacija in strah, da Nemčija ne bi bila kos položaja, ki bi iz te izolacije nastal.

Voda in vihar pustošita Ameriko

Podrobnosti o strahovitem orkanu v Ameriki — V Avstraliji so nastale velike poplave — Škoda gre v milijone

New York, 4. septembra. r. Z vseh strani Amerike prihajajo sedaj poročila o strahovitem opustošenju, ki ga je povzročil zadnje dni orkan. Po vesteh, ki prihajajo sedaj, je vihar povzročil največja opustošenja na Kubi, kjer je katastrofa zahtevala tudi mnogo človeških žrtve. Vihar je bil tako silen, da je divjal ljudi s tal v zrak ter jih nato treščil zopet ob tla, da so bili po večini pri prči mrtvi. Po dosedanjih poročilih je bilo samo v mestu Havana ranjenih 73 ljudi, sedem pa ubitih. Iz Santa Clara poročajo, da je tam vse razdejano, število smrtnih žrtve pa se ne da niti približno ugotoviti. Orkan je divjal s hitrostjo 160 do 190 km na uro. Odnášal je cele strehe, manjše stavbe pa so sploh v razvalinah. Celo v poslopjih, ki so zgrajena iz železa in betona, je vihar na prisojnih straneh iztrgal betonske stene iz železnega okvirja. Skoro vsi daljnovidni so porušeni, tako da je večina mest brez luči in stoji vse obrati. Škoda, ki jo je povzročil vihar samo na Kubi, se ceni na preko 5 milijonov. Najhujše je vihar razsajal v središču Havane, kjer so največje trgovine. Niti eno izločeno okno ni ostalo celo, napisne table so pa dobesedno izgubile in jih je vihar odnesel kdo ve kam. Iz večine pokrajin,

koder je razsajal vihar, pa sploh še manjše poročila. Orkanu so se pozneje pridružile še poplave. Mesto Juraco je izginilo pod vodo in je usoda tri tisoč ljudi docela neznan. V prizadevi pokrajine so poslali na pomoč letala z zdravniki in zdravili.

Sidney, 4. septembra. r. Zaradi dolgotrajnih nalivov zadnjih dni so nastale v južni Avstraliji silne poplave. Reke, ki izvirajo v planini Lofy, so tako narasle, kakor že 50 let ne. Mnogo naselbin je izginilo pod vodo in so se mogli prebivalci rešiti le na čolnih. Mnogo ljudi je utonilo, poginila pa je skoro vsa živala, ker je poplava nastala ponoči docela nenadoma. Reka Torrens je poplavlila vse mesto Adelaide, kjer je mogoče prebivati samo še v najvišjih nadstropjih, dočim so pritične stavbe pod vodno gladino.

Pariz, 4. septembra. AA. Iz Havane poročajo, da je orkan, ki je zadnje dni divjal na Kubi, zahteval več kot 100 smrtnih žrtve. Več tisoč ljudi je ranjenih, okoli 100.000 jih je pa brez strehe. Najbolj je orkan prizadel mesta, ki leže na severni obali Kube. Bati se je lakote in epidemij. Državni tovarni avtomobili vozijo noč in dan prizadetim prebivalcem hrano in zdravila.

Premestitve učiteljev

Beograd, 4. septembra. Službene Novine objavljajo večji ukaz o premestitvah učiteljev. Med drugimi so premesteni Marija Brandsteter iz Zgornjega Tuhinja v Smednick, Marija Cepudar iz Melencev v Ptuj, Miro Cujnik iz Lokavca k Sv. Jakobu v Slov. Goricah, Ivo Daksler iz Dobruce v Griblje, Antonija Ferjančič iz Stogovca v Vuhred, Janko Kokotec iz Dobropolja v Staro cerkev, Mira Kraker iz Rake v Leskovec, Hinko Legiša iz Rajhenaua v Smarje-Sap, Vida Mauer-Vrežec iz Rajhenburga v Dolso, Alojzij Peterlin iz Skofje Loke v Kamnik, Srečko Poljšak iz Runča v Dragatuš Danica Pokoren iz Mošnjice v Olševnik, Miroslav Podgornik iz Polensaka v Ptuj, Elija Rošker iz Vitanja k Sv. Jurju ob Paki, Josip Sigmund iz Staroga brega v Staro cerkev, Cezar Sancin iz Trebeljnega v Breg pri Ptuj. Antonija Škerl iz Komende v Desko, Eliza Triha iz Blagovice v Ljutomer, Alojzij Tomšič iz Fokovcev v Ormož in Ivan Velinsk od Sv. Jakoba v Slov. goricah k Sv. Barbari.

Iz policijske službe

Beograd, 4. septembra. Na predlog notranjega ministra je premeščen za policijskega inspektorja pri banski upravi v Sarajevu Anton Batagelj, dosedaj policijski inspektor v Ljubljani.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza

Devize: Amsterdam 2309.85—2321.21, Berlin 1364.58—1375.38, Bruselj 799.68—803.62, Curih 1108.35—1113.85, London 179.53—181.13, New York ček 3924.94—3953.20, Pariz 124.77—225.89, Praga 169.79—170.65, Trst 301.01—303.41 (premija 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.75—8.85.

INOZEMSKÉ BORZE

Curih, 4. septembra Pariz 20.28, London 16.23, New York 356.50, Bruselj 72.15, Milán 27.20, Madrid 43.20, Amsterdam 206.40, Berlin 123.30, Dunaj 57.80, Praga 15.32, Varšava 57.80, Bukarešta 3.08.

Senzacionalna vest!

JAN KIEPURA bo pel

PESEM

„Aido“ arjo Radamesa in „Trubadurja“
ter poleg tega še mnogo lepih pesmi v najlepših filmih te sezone

ZA TEBE

Vstopnice za jutrišnje predstave si zagurajte že danes!

ELITNI KINO MATICA Telefon 2124

Ob 25 letnici septemberskih dogodkov v Ptuj

Navodila udeležencem — Spored proslave — Vozne olajšave

Ptuj, 4. septembra.

Pri slavnosti sodelujejo celotna mariborska sokolska župa in ostale sokolske župe v dravski banovini ter župi Varaždin in Zagreb. Znatno nižanja vozna na drž. železnicah — velja od 4. do 14. sept. za udeležence proslave 25letnice septemberskih dogodkov v Ptuj, ki bo 8., 9. in 10. septembra, in sicer za telovadce Sokole brezplačna vozna, za člane sokolskih društev četrtinska in za vse druge udeležence polovična vozna. Sokolske župe in društva naj takoj prijavijo udeležbo članov telovadcev, članov in članic v kroju sokolskega društva v Ptuj; istotako morajo sokolska društva, ki pridejo na ptujsko proslavo z zastavo, njo prijaviti. Za cenena prenočišča v hotelih po Din 15.—, v zaseb. stanovanjih po Din 20.—, je preskrbljeno. Istotako tudi za prehrano, in sicer: skupna prehrana za člane telovadcev samo za 10. september po Din 4.—, za vse dni pa v gostilnah po Din 8.— in Din 10.—. Oni telovadci, ki se prijavijo za skupno prehrano, naj prinesejo pribor s seboj. Naročila za kosila kakor tudi za legitimacije in znake naj se pravočasno pošiljajo. Cene sedežem na tribunah ob telovadnem nastopu so določene po Din 20.—, 10.— in 6.—. Stojšča z zletnim znakom so brezplačna.

Legitimacije za znižano vozno z zletnim znakom stanejo za telovadce Din 5.—, za člane Sokola Din 7.— in za vse ostale Din 10.—. Sedeži pri slavnostni akademiji na Tyrševem trgu dne 9. sept. se prodajajo po Din 15.—, 10.— in 6.—. Z zletnim znakom je ob tej priliki združeno prosto stojšče, brez znaka pa velja stojšče Din 3.—. Na splošno so združene z zletnim znakom naslednje ugodnosti: prost vstop na stojšče ob telovadnem nastopu, na veselilni prostor in sokolsko razstavo. Obiskovalci muzeja ptujske mestne občine z zletnim znakom plačajo le Din 2.—.

Avtomobili in kolesarji vozijo ob zletnih dneh le po Ljutomerški cesti in krenejo mimo Ožbaltove cerkve na telovadišče: na telovadišče samem pa je njih postajališče za telovadiščem. Vse slavnostne govore s ptujskega magistrata balkona in zbora N. O. kakor celotno prireditve bo prenašal Radio-Ljubljana; razen tega bo prinašal Radio-Ljubljana vsak dan, t. j. od nedelje naprej poročila iz Ptuja.

Pripravljeni odbor za proslavo 25letnice septemberskih dogodkov v Ptuj je izdal spominski publikacijo, ki opredeljuje naše narodnostne boje pred 25 leti, jih vrednoti ter poudarja njih zgodovinski pomen. Zato je omenjeni odbor odnošno sokolsko društvo poslalo na vse šole spominski list, da njegovo vsebino zamorejo uporabljati pri šolskih predavanjih o ptujskih dogodkih. Razen tega je dolžnost vsakogar, da si nabavi omenjeno publikacijo in jo docela prečita: saj je njena vsebina dovolj pestra: zgodovinski pregled Ptuja, iz zgodovine ptujskih podružnic CMD, ptujski Sokol, Narodna čitalnica, boj za ptujsko gimnazijo, drž. meščanska šola, iz bojev za nar. šolstvo v Ptuj in okraju, Glasbena Matica, muzej-

Naši zdravniki zborujejo

anovitev Zveze stomatoloških društev. - Novi predsednik dr. S. Stefanović iz Beograda

Crikvenica, 3. septembra.

Zdravniški kongres v Crikvenici se je pričel s sestankom naših stomatologov. Konstituirana je bila Zveza stomatoloških društev, v njenem okviru pa zadruge, ki ji bo naloga nabavljati direktno dentalne potrebščine iz inozemstva, skrbeti za produkcijo kozmetike, za higijeno ust in zob, znižati izdatke za to lečenje in tako zboljšati higijeno ust in zob med ljudstvom. Za sedež Zveze stomatoloških društev je bil določen Zagreb. Sestanku je prisostvovalo okrog 50 specializiranih stomatologov, zdravnikov za ustne in zobne bolezni. Za predsednika zveze je bil izvoljen dr. Juraj Bock, poleg njega pa trije podpredsedniki, med njimi dr. Logar iz Ljubljane.

V soboto zvečer je bila prva konferenca zdravnikov Okrožnih uradov. Referati glavnih funkcionarjev okrožnih uradov so bili mnogo ugodnejši in bolj optimistični, kakor lani. Deficit imajo sicer okrožni uradi še vedno, vendar je pa upanje, da bo delavsko zavarovanje srečno prebrodilo težko krizo. Konferenco je otvoril predsednik ravateljstva SUZOR-a V. Haramina, za njim je pa govoril generalni direktor SUZOR-a g. Milan Glaser. V uvodu je omenil, da je delavsko zavarovanje zaključilo predlanski s deficitom nad 31 milijonov Din. SUZOR je napel vse sile, da se položaj zboljša, kar se mu je tudi posrečilo. Zdaj so deficitni samo še štirje okrožni uradi: Dubrovnik, Osijek, Sarajevo in Tuzla. Delavsko zavarovanje leto za leto manjša in letos bo zopet izgubilo okrog 20.000 članov.

Včeraj jutraj se je konferenca nadaljevala, danes popoldne je bila pa končana in sprejeta je bila resolucija.

Včeraj popoldne je bil odprt v Crikvenici kongres Jugoslovenskega zdravniškega društva, ki mu prisostvuje okrog 400 zdravnikov iz vseh krajev države. Otvoril ga je predsednik društva g. dr. Alojz Zaklarič s pozdravom zastopniku kralja polkovniku Damjanoviču in zbranim zdrav-

„Aido“ arjo Radamesa in „Trubadurja“

ter poleg tega še mnogo lepih pesmi v najlepših filmih te sezone

PESEM

Vstopnice za jutrišnje predstave si zagurajte že danes!

ELITNI KINO MATICA Telefon 2124

Proslava 25 letnice LSK

Beneška noč na Ljubljani. - Interna proslava v klubovi čolnarni

Ljubljana, 4. septembra.

Ljubljanski športni klub je te dni proslavljal 25letnico svojega obstoja. Proslavo je v soboto zvečer otvorila beneška noč na Ljubljani, ki je privabila na bregove Ljubljanske več tisoč gledalcev. Bila je to prireditev, ki dela vso čast LSK. Včeraj popoldne je bila interna proslava v klubovi čolnarni nasproti mestnega kopališča. Predsednik kluba, polkovnik v p. Milan Bleiweis je imel na zbrano številno članstvo priložnostni nagovor, v katerem je na kratko opisal zgodovino kluba.

Želja po športnem udejstvovanju in pa mirno tekoča Ljubljana, ki je izredno ugodna zlasti za veslaški sport, sta dali pobudo za ustanovitev kluba. V decembru 1907 je bil sklican ustanovni občni zbor in s tem je stopil v življenje LSK. Bil je to prvi slovenski športni klub v takratnih slovenskih delih bivše Avstrije in je kot tak eden najstarejših športnih klubov v Jugoslaviji. Ko je deželna vlada potrdila pravila, je prišel klub z delom. Že po prvem letu obstoja je znašalo število članstva 110 in je ostalo z malenkostnimi spremembami nespremenjeno do danes. Ta številka je postala skorajda tradicionalna — klub ni sprejel novih članov. Prišlo se je takoj za gradbo čolnarnice, ki je bila dograjena ob izredni požrtvovalnosti in trudu članstva. Mnogo jih je bilo, ki so prispevali tretjino svoje plače, samo, da so omogočili zgradbo. Predsednik se je spominjal najzastojnejših ustanovnikov in članov iz one dobe. Zlasti je omenil dr. Bretla, dr. Demšarja, dr. Grassellija, pokojnega Stanka Jenčiča „Trudka“, po katerem je krščena tudi tekmovalna štirica, dr. Ivana Jenka, Janka Kersnika, dolgoletnega predsednika

direktorja inž. Matka Prelovskega, dr. Fraunseisa, dr. Antona Svigla, prvega predsednika in navdušenega veslača pokojnega dr. Franca Zupana in še druge zaslužne člane. Vsem je izrekel iskreno zahvalo. Tako je zapopolnila na novi čolnarni ob Ljubljani prvi klubski zastava slovenskega športnega kluba. Nudila se je tudi jako ugodna prilika za nakup športnih čolnov na Dunaju in s tem se je pričelo šele pravo športno življenje.

Glede na politične razmere v letu ustanovitve kluba, se je v klubskih pravilih določilo, da je sprejem novih članov odvisen od balotnega glasovanja odbora. Ta način sprejema obstoja še danes, onemogoča pa širši razmah kluba. L. 1909. je začel klub gojiti tudi zimski sport in si je uredil športno sankališče nad hotelom Tivoli. Številno športnih prireditev je bil v začetku seveda skromno. Da pozivi športno vzgojo v narodu je LSK priredil več tekem. Več kot eno desetletje so člani kluba prinašali svojim barmam prvenstvo v zimskem sportu in plavanju. Pozneje je klub športno delovanje omejil. Bil je proti rekorderstvu in je zagovarjal stališče, da naj se goji sport le, kolikor je koristen za okrepitev mišic in utrditve zdravja. Zaradi tega stališča je ime kluba nekoliko obledelo v očeh modernih športnikov. To je bil tudi glavni vzrok, da se je proslava 25letnice vršila le v internem krogu, brez večjega pomena.

Veslači so zasedli tekmovalne čolne enojko, 2 dvojki, 3 štirice, ostali pa so jih spremljali na navadnih čolnih Veslaši so do Mokarja in nazaj. Sledila je domača zabava v čolnarni z zabavnim kabaretnim sporedom, ki ga je sestavil sijajno g. Doberlet. Zabava je trajala pozno v noč.

Jutri bomo slišali Kiepuro

Ljubljana, 4. septembra.

Ljubljana bo imela jutri eno največjih pevskih senzacij. V Elitnem kinu Matici bo pel najslavnejši sodobni pevec tenorist Jan Kiepuera. Mladi Poljak, za čigar gostovanja vlada splošno zanimanje po največjih svetovnih gledaliških in koncertnih odrih, bo jutri pel v Ljubljani. V Elitnem kinu Matici bodo predvajali njegov najnovejši in doslej najlepši film »Pesem zate«, ki je dosegel povsod nepričakovan uspeh. Pri premieri v Berlinu je občinstvo nekatere pesmi v kinu nagradilo s tako viharim aplavzom, da so morali predvajanje prekiniti in nekatere arije znova predvajati. Ljudje so si po 5 in 6krat ogledali film, ki so ga samo v ogromnem »Gloria-palastu« predvajali 3 mesecem. Po premieri je začel film predvajati v nadaljevanju 45 berlinskih kinematografov. Po velikem uspehu tega filma je bil Kiepuera angažiran za Hollywood, kjer so mu za en sam film, ki ga bo napravil v decembru (baje bo pel v filmski opereti »Pri treh mladenceh«) v Ameriki plačali 3 milijone dinarjev. V Zagrebu in Beogradu je bil uspeh filma sličen onemu v Berlinu, saj je bil v enem samem kinu skoro mesec dni na sporedu.

Se ena zanimivost je vredna, da jo izve naša občinstvo. Pri nas v Jugoslaviji poje Kiepuera v filmu »Pesem zate« še eno pesem več kot v berlinskih kopijah in to v cerkvenem prizoru, ki ga je nemška Hitlerjevska cenzura črtala. V tem krasnem prizoru poje Kiepuera Gounodovo »Ave Marija«. Lepota te pesmi je splošno znana. Da je jugoslovanska verzija oziroma kopija filma popolnejša od nemške, je pripisovati dejstvu, da je bil film odpremljen v Jugoslavijo, preden si ga je ogledala berlinska cenzura. Ta je namreč ukazala ves cerkveni prizor z očarljivo lepo pesmijo »Ave Marija« črtati in negativ zažgati. Tako imamo samo v naši državi popoln, neokrnjen film »Pesem zate«.

Ljubitelji lepih filmov s slavnimi pevci kot je Kiepuera bodo imeli jutri največji užitek. V Ljubljani bo film na sporedu samo 5 dni, ker čakajo že druga mesta v naši državi nanj. Zato priporočamo občinstvu, da se z ogledom tega edinstvenega filma požuri.

Sreča v nesreči

Novo mesto, 2. septembra.

Na dan Jernejevega sejma se je pripetila v Kačji ridi med Novim mestom in Mirno pečjo avtomobilska nesreča, katere žitev bi kmalu postala 57. letna posestnica Ana Turk, doma iz Cerovca pri Toplicah. Nesreča se je pripetila okrog 10. ure popoldne, ko je po cesti privozil štiridesetletni avto, last mesarskega mojstra g. Franca Volkarja iz Ljubljane, ki je bil po kupcijskih poslih namenjen v Novo mesto. Lastnik avtomobila, ki je sam šofiral, se je držal zaradi kmetskih voznikov, ki jih je bila ta dan polna cesta, skrajne desne strani. Pri pasiranju ovinka pri kilometrskem kamnu 551 je opazil pred seboj kmetski voz, ki se je držal leve strani ceste. Avtomobilist je pričel takoj dajati močne znake s hupo a obenem pa je zmanjšal brzino. Kmetski voznik, ki se je do tega časa držal leve strani, se je na dan dana znamenja počasi pomikati na desno stran ceste.

Na nesrečo je houpila za vozom počasnih korakov Turkova. Ko se je voznik avtomobilu umaknil na desno stran, je prišla tudi Turkova v kritičnem trenutku na sredino ceste in se pomikala proti desni. Zena, ki je morala slišati, da prihaja za njenim hrbtom avtomobil, je v zmedenosti skočila namestu na levo stran na desno. Nesrečnico je v hipu zadel v život levi blatnik avtomobila, ki se je pri sunku malo upognil. Po glavi pa sta jo zadeli tudi obe svetilki, ki sta se pri udarcu razbili. Sreča v nesreči je bila prisrečnost g. Volkarja, ki je po ženinem padcu krenil še bolj na desno, da je tako prišel z vozilom celo preko jarka. Turkova, ki je tedaj ležala onesveščena sredi ceste, je g.

Volkar pobral in odnesel v svoj avto, s katerim jo je pripeljal v tukajšnje žensko bolnico. Poškodbe niso nevarne. Zahvaliti se pa mora samo Volkarjevi spretosti in hladnokrvnosti, da ni bilo hujše nesreče.

Bliskali so se noži...

Ljubljana, 4. septembra.

Včerajšnja nedelja je bila precej razburljiva, na več krajih so se stekli, zabliškali so se tudi noži in tekla je junaška kri.

Hlapca Ivana Novaka z Gasilske ceste 18 je danes kmalu po polnoči na Vodnikovih cesti blizu mitnice napadel neznan možki in ga večkrat zabodel z nožem. Sunil ga je dvakrat v hrbet, prizadejal mu je pa tudi dve rani na prsih in na levi roki. Novaka so z rešilnim avtom prepeljali v bolnico, od koder nam poročajo, da je njegovo stanje zelo resno. Policija je napadalcu že na sledu.

Prav tak napad je bil izvršen v soboto na Sv. Petra nasipu. Uslužbenec pri Gradbeni družbi Karol Polasek, stanujoč v Detrovici ulici 2 v Mostah, je policiji prijavil, da ga je na nasipu dohitel neki delavec in ga brez povišanja udaril s pestjo po glavi. Nato mu je raztrgal na suknjico levi žep in pobegnil z njegovo denarnico, v kateri je imel 100 Din, legitimacije in druge listine. Polasek je na policiji napadca opisal in še isti večer je stražnik na Sv. Petra nasipu aretiral delavca pri Gradbeni družbi Franca J., v katerem je Polasek takoj spoznal napadca. Aretirani je bil tako pijan, da ga na policiji niso mogli zaslišati. Včeraj, ko se je iztreznil, je svoje dejanje priznal, odločno pa zanika, da bi vzel denarnico.

V tivolskem parku sta se včeraj dva sprehajalca sporekla zaradi dveh lahkov. Beseda je dala besedo, prvi je udaril drugega s pestjo po očesu, drugi pa mu je prijaznost vrnil z nožem in ga sunil v levo uho.

Tatovi na delu

Škofja Loka, 3. septembra.

Ljudje krajevo bodisi iz resničnega pomanjkanja ali pa iz navade, da se pošteno prežive seveda. Poročilo smo že, da je prišla neka škofjeloka gospodinja pri kopanju ob zlato zapusteno uro, ob bregovih Poljanščice pa sta bila okradena tudi trgovca Thaler Rado in Hafner Pavel. Ni hudega sluteti sta odločila obloko na breg in se šla kopat. To priliko je izkoristil neznan žepar in jima odnesel več sto dinarjev gotovine. Prijatelja tuje lastnine je imelo tudi javno kopališče. V temni noči je vdrl svedrovec v kopališko okrepčevalnico, kjer se je okrepčal z jedajo in pijačo. Odnesti pa kaj pride ni imel, le nekaj slaščic je šlo z nepovabljenim gostom.

V pretekli noči pa so se spravili nepridipravniki na zidano vrtno lopo trgovca Antona Savnika v Novem mestu. Tatovi so vdrl v hišico pri oknu in so zagospodarili v notranjosti prav temeljito. Lastniku so odnesli štedilnik, več blazin, okoristili pa so se tudi z dobrimi njegovimi zalozgi za železce in grlo. Savnik ima nekaj manj kot 2000 Din škode. Za sto rili seveda ni sledu.

Tragična smrt

Raka pri Kostanjevici, 2. septembra.

V petek popoldne je peljal posestnik Martin Zupančič iz Kostanjevice s parom volov mlatilnico domov v Površje. Na mlatilnici je sedel 27letni sin posestnice Jože Glavič, ki ga je bil Zupančič najel za dnarjara. Pred vasjo Veliki Koren sta srečala drug voz. Ker sta vola zavila preveč na kraj ceste, je skočil z voza Glavič ter ju hotel potegniti na sredo ceste. Toda bilo je že prepozno. Kolesa so že zavozila v jarek in mlatilnica se je z vso težo zvrnila na Glaviča, ki se ni mogel več umakniti. Voli so se splašali in dirjali kakih 20 metrov daleč. Na krike ponorečnega Glaviča so takoj prihiti ljudje ter ga potegnili izpod mlatilnice. Vsaka pomoč je bila pa zaman. Nesrečniku je zmečkal glavo ter udrl prsni kot, imel je tudi trikrat zlomljeno desno in dvakrat levo roko. Bil je takoj mrtev.

Pokojni je bil simpatičen mladenič, vedno naprednega mišljenja in navdušen Sokol. Poročen je bil šele leto dni in zaluje za njim mlada vdova z nekaj tednov starim detetom. Tragična smrt vraga moža je vzbudila splošno sočutje.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Ponedeljek, 4. septembra katoličani: Rozalija, Nedamisel, pravoslavni 22. avgusta.

DANASNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: Carličina podveza.

Kino šiška: Pesem noči.

Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb občni zbor ob 18. v razpravi dvorani Justične palače, soba št. 16.

Umetnotna razstava v Jakopičevem paviljonu.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20 in Mr. Trnkoczy, Mestni trg 4.

Ozped sita

in rešeta

Je lahko tudi poročilo o nekem ali nekaterih, če hočete, pa tudi mnogih kongresih in vsakojakih zborovanjih:

Tista stara razprava starega filozofa o razvednotenju vrednot drži še dandanes, zdaj še bolj kakor takrat, ko je bila napisana. Razvednotila se nam pa niso samo kurja jajca in svinjska reberca, temveč prvenstveno človek sam. Z diplomami, naslovi, odlikovanji in raznimi drugimi privesci, stanovskega, družbenega ali političnega značaja smo ga tako omrežili, da njegovega človeškega lika sploh več ne vidimo. In čim bolj smo »inteligentni«, tem bolj so naši pojmi zmešani. Preko kruhorstva se še vedno nismo povzpeli in naš svetovni nazor ima še vedno malomeščansko filistrski okvir. Zapečkarstvo je glavna poteza našega prizadevanja in le v skrajni sili, kadar nam teče voda v grlo, pogledamo iz vsakega zvokila na polje, če je kaj dobro obrodila koruza, da bomo pozimi jedli koruzne žgance.

Ce pa že nanese naključje, da nas spravi skrb za vsakdanji kruhek skupaj in da sestavimo z dnevnim redom točen program odločne borbe za zboljšanje gmojnega položaja našega stanu, molzemo kozla v rešeto, potem pa vse tiho je bilo.

Sokol

Proslava
prestolonaslednikovega
rojstnega dne na Viču

Vič, 4. septembra.

Sokolsko društvo na Viču bo na slovesen način proslavilo deseti rojstni dan staroste Saveza SKJ Nj. Vis. prestolonaslednika Petra jutri zvečer z baklado po viški občini. Vsi oddelki v slavnostnih krogih se zbere ob 19.30 pred Sokolskim domom, odkoder krene točno ob 20. z godbo Prosvetnega društva na čelu sokolske povorka najprej na Vič do Gasilnega doma, od tu se vrne skozi Novo vas v Rožno dolino ter nato po Tržaški cesti do milarne pred Sokolskim dom, kjer bo imel društveni starosta mag. phr. br. Rems slavnostni govor. Po govoru zaigra godba državno himno, nakar sledi družabni večer.

V sredo 6. t. m. na prestolonaslednikov rojstni dan bo ob 8. v župni cerkvi zahvalna služba božja, katere se udeležijo vsi Sokol po deputaciji, poziva pa vse članstvo, naraščaj in deco, da se pridruži društveni deputaciji ter se udeleži zahvalne službe božje.

K večerni bakladi bratsko vabimo vsa društva vsike občine, da se pridružijo sokolski povorki ter z njo manifestirajo za močno Jugoslavijo in naš ljubljani kraljevski dom. Vse hišne posestnike vlijudno prosimo, da v terek zvečer razobesijo državne zastave in razsvetlijo svoja okna, da tako pokažejo udanost in zvestobo naši narodni dinastiji, našemu ljubljenskomu vladarju kralju Aleksandru in njegovi rodbini.

Zivel naš kraljevski dom!
Zivel naš starosta prestolonaslednik
Peter! Zdravo!

Obletnica otvoritve sokolskega doma v šiški. Komaj teden dni nas loči od obletnice otvoritve enega najlepših sokolskih domov, Sokolskega doma v šiški. Šiškarji se pridno pripravljajo, da na dostojen način proslavijo obletnico največjih dni vsakega šiškega narodnjaka. Ob tej priliki prireda 8. septembra ob 20. velik telovadni nastop ob veličastni razsvetljavi žarometov. V soboto 9. ob 20. pa v proslavo 10. letnice rojstva starešine SKJ Nj. Vis. prestolonaslednika Petra, prosvetni večer z vzporeditvijo krasnega dela »Grob neznanega vojaka«. Pri tej igri bodo sodelovali znani člani mariborskega narodnega gledališča in ustanovitelji šiškega sokolskega odra, šiškarji br. Kovič Jože in Pavel ter gđ. Kralova, članica mar. nar. gledališča. Naj oni, ki so ustvarili pred leti šiškemsku Sokolu diletantski oder, otvore tudi v novi sokolski dvorani pozornico, od koder se bo odlejal širila jugoslovanska in sokolska beseda v pouk in zabavo mladim ter starim. Pridite in posetite prireditve šiškega Sokola, da ga moralno in gmojno podprete v njegovem idealnem nacionalnem delu!

Iz Celja

—c Jadranske straže v Celju priredi ob priliki pomorskih svečanosti v Splitu na rojstni dan Nj. Vis. prestolonaslednika Petra v sredo 6. t. m. ob 20. javno predavanje v Narodnem domu. Predaval bo hon. univerzitetni profesor g. dr. Lj. Böhm iz Ljubljane o predmetu »Slovenec in morje«. Popoldne bodo podmladkarji Jadranske straže prodajali propagandno literaturo in karto s sliko šolske ladje »Jadrana«, ki bo 6. t. m. v Splitu slovesno izročena naši vojni mornarici. Udeležite se predavanja in kupujte v sredo brošure in razglednice.

—c Subvencijske kokoši in peteline čisto krave stajarske pasme bo tudi letos odkazala banska uprava v Ljubljani interesentom. Interesenti naj se javijo ob sredo 6. t. m. v občinski pisarni za Celje okoli na Bregu, kjer dobe natančnejša pojasnila.

Naše gledališče

Prihodnja predstava v ljubljanski operi v letošnji sezoni bo na praznik v petek dne 8. t. m. Pela se bo hitro uspešna opera André Chenier.

Ne pozabite na plašč

ko se odpravljate v kino, gledališče, kavarno ali pa na obisk. Večeri so hladni in se lahko prehladite. Če se vam zdi, da je vaš plašč iz mode, se oglasite pri nas po nove tkanine. Toda čimprej! Saj veste, šivilja obljubi, ali obljube ne drži. Tudi krojači niso boljši!

Mestni trg 22

šivilja

Mestni trg 22

Dnevne vesti

— Prvi kongres pravnikov slovenskih držav v Bratislavi od 8. do 10. t. m. bo razpravljal o vprašanju, ki bo zanj glavni poročevalec rektor jagiellonske univerze v Krakovu prof. dr. Stanislaw Kutrzeba in sicer, da bi bilo dobro, da ustanovijo vsaka slovenska država vsaj na eni univerzi stolicu zgodovine prava slovenskih narodov poleg stolice zgodovine domačega prava. Poleg tega bo kongres obravnaval vprašanje enotne ureditve dolobč o državljanstvu in domovinskih pravic v slovenskih državah. O tem bo poročal vseučiliški profesor v Lvovu dr. Ludvik Ehrlich, ki meni, da je enotna ureditev tega vprašanja nujno potrebna. Enotno naj bi se uredile dolobče o pridobitvi in izgubi državljanstva v slovenskih državah. To je posebno potrebno za žene, ki so ali so bile v zakonski zvezi. Dolobče o domovinskih pravic nasprotujejo po njegovem mnenju na predmetu duhu in svobodi o slovenskih državah. Drugi poročevalec o tem vprašanju vseučiliški profesor v Sofiji dr. Stojan Danev se strinja s predlogom glavnega poročevalca s pripombo, naj bi se pri ureditvi tega vprašanja že upošteval tozadevni osnutek, ki ga je sestavila posebna komisija pri Društvu narodov. Tretji poročevalec podoben dravske banovine dr. Otmir Pirkmajer zastopa mnenje, da zdaj v slovenskih državah ni načelnih ovir za enotno ureditev predpisov o državljanstvu in zato predlaga izvolitev posebne komisije, ki bi pripravila vse potrebno. V komisiji naj bi bile zastopane vse slovenske države, vsaka po enem zastopniku.

— Prvi kongres vojaških sodnikov slovenskih držav bo 8. t. m. v okviru kongresa pravnikov slovenskih držav v Bratislavi. Kongresa se udeležijo vojaški sodniki v paradih uniformah. Obravnavali bodo razna vprašanja, nanašajoča se na vojaško kazensko pravo. Kongresu bodo prisostvovali tudi predstavniki poedinih armad, med njimi češkoslovaški armadni general Šnejdarek, dalje zastopniki vojaških sodnih uradov iz češkoslovaške, Poljske, Jugoslavije in Bolgarije.

— Napredovanje v poštini službi. Za višje svetnike pri poštini direktorji v Ljubljani so imenovali svetniki dr. Anton Vajša, dr. Ivan Lamut, dr. Joško Lebar, dr. Franc Janžekovič in Miroslav Matjašič.

— Kongres lastnikov kinematograf. V soboto so zborovali v Zagrebu lastniki kinematograf. Zborovanje je otvoril predsednik Saveza kinolastnikov kraljevine Jugoslavije g. dr. Milko Brezgar. Z navdušenjem je bila sprejeta vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju. G. dr. Brezgar je govoril o delu zveze v preteklem letu in ugotovil, da je bilo plodonosno. Zvezi se je posredilo izposojavni ukinitve starega zakona o filmih, ki je močno oviral poslovanje kinematograf. Prizadeali so bili zlasti zavodi za izposojanje ameriških filmov, ki so deloma prenehali poslovati. Letos v začetku aprila je stopil v veljavo nov zakon o filmih in na podlagi njega so se Američani ponovno vrtnili na naš trg, obenem so pa zopet dobili službo mnogi nameščenci, ki jim je bila služba odpovedana. Z odobravanjem je bil sprejet predlog, da se pošlje pismena zahvala ministrom dr. Šumenkoviču in dr. Kramarju, ki sta si pridobila največ zasluga za novi zakon. Taks se v tekočem letu ni posredilo znižati in zveza bo to akcijo nadaljevala. V tekočem letu se je zaprlo v naši državi 60 do 70% kinematograf, tako da ima država znatno izgubo na takšah. Predsedstvo in odborniki so voljeni na tri leta in tako je ostal odbor neizpremenjen.

— Javna zahvala! Gradbenemu fondu za zgradbo azila PTL v Mariboru so darovali dobrotniki in sicer: Društvo mestnih uslužbencev v Mariboru 100 Din, Odbor ribarskega društva v Mariboru 90 Din, Kraljevni odbor Rdečega križa v Prevaljah 100 Din, Prvo delavsko tovarno in kulturno društvo »Svoboda« v Mariboru 20 Din, Udruženje strazarskega osovija kazenskih zavoda v Mariboru 50 Din in Podporno društvo paznikov moške kazalnice v Mariboru 50 Din. Vsem društvom izreka Protituberkulozna liga v Mariboru najprišernično zahvalo!

— Slovenska šolska Matica izda vsako leto nekaj knjig pedagoške in splošno kulturne vsebine. Letos izidejo te tri knjige: 1.) Pedagoški Zbornik. 2.) Dr. Josip Jeraj: Naša vas, in 3.) Dr. Stanko Gosala: Obča metodika izobraževanja in vzgoja. Knjige bodo zelo obširne in bodo v izčrpnosti pokazale nekaj tudi splošno važnih kulturnih problemov. Zato vabimo vse naše kulturne delavce, da naročijo te knjige in ostanejo ali pa postanejo člani ni Slov. Šol. Matice. Članarina znaša letno Din 30, za dijake 20 Din. Člani naj se priključijo na naslov: Slov. Šol. Matica, Ljubljana, Komenskega ulica (šola na Le. dimi). — Odbor.

— Uspehi dinarske akcije PTL. Protituberkulozna liga v Mariboru sporoča, da izkazuje gradbeni fond za zgradbo azila PTL koncem meseca avgusta znesek Din 61.842. Vsem in vsakomur, ki je pripomogel do te lepe vsote, izreka PTL najprišernično zahvalo! Ker se je ta dinarska akcija razširila zadnji čas na vse področje lavantinske knezoškofije, je upati, da bo gradbeni fond naraščal v hitrejšem tempu in je verjetno, da se bo pridobilo tudi vse ostale Mariborčane, ki se do sedaj še niso udeležili malenkostnega mesečnega protituberkuloznega dinarskega prispevka. Prispevek je tako nizek in namen akcije ako plemeniti, da mora priteniti prav vsakega, ki kolikorkaj čuti za bol svojega bližnjega.

— Sirsarska razstava in sejem na Bledu. Dne 8. septembra na Mali šmarni ob priliki kmetskega praznika na Bledu prirede mlekarke in sirsarske zadruge Blejskega kota, Bohinja in Gorenje savske doline razstavo sira, združeno s sirsarskim sejmom, da po kažejo uspehe svojega dela v tekmi najboljših svojih izdelkov. Interesenti bodo

imeli priliko, nabaviti si večje ali manjše količine prvovrstnega in pristnega domačega (gorenjskega) ementalca, ki prav nič ne zaostaja za inozemskimi produkti. — Uživate domače prideleke!

— Javna zahvala! Lavantinski knezoškofijski ordinarijat v Mariboru je dovolil, da se sme v celem njegovem področju pobirati letno 1 — 2krat prostovoljni dinarski prispevek v prid gradbenemu fondu za zgradbo azila tuberkuloznim bolnikom v Mariboru. To akcijo pa je podprl tudi s tem, da je v svojem uradnem listu »Oglasnik lavantinske škofije« št. 1911-VII od 21. 8. 1933 objavil primeren propagandni članek z okrožnico lige in pozval vse župne urade na človekoljubno in uspešno sodelovanje. Ta plemenita odločba in blagohotna naklonjenost zasluži vse priznanje, za kar se Protituberkulozna liga v Mariboru tem potom prevzvišenemu knezoškofiskemu ordinarijatu najprišerničneje zahvaljuje.

— Razstava gorenjske (pincgavske) goveje živine na Bledu. O priliki kmetskega praznika na Bledu na Mali šmarni dopoldne ob 9. uri prirede na razstavnem prostoru v Zaki združene Kmetijske podružnice blejskega kotla razstavo gorenjske goveje živine. Na Gorenjskem je glavna kmetijsko-gospodarska panoga živinoreja s travništvom in planšarstvom. Gorenjski kmet goji že od avna pincgavsko govedo, ki je odlična po svoji odpornosti in se posebno dobro obnaša na gorenjskih planinskih pašnikih. Ker travniki v dolini ne dajo dovolj prideleka, da bi mogel gorenjski kmet prerediti dovoljno število živine za dom in prodajo, mora dajati velik del svoje živine v planino, odkoder se vrača baš se, da je, lepo spašena in rejena v dolino. Najlepše komade pa pošlje gorenjski gospodar na Mali šmarni na razstavo na Bled, da tekmuje s svojim blagom z drugimi gospodarji in morda odnese celo kako nagrado. Interesenti pa imajo tudi priliko izbrati si prvovrstno plemensko živino, nakar bi opozorili posebno kmetovalce z juga.

— Izlet s posebnim vlakom v Salzburg in München priredi »Putnik« v dneih od 6. do 12. oktobra t. l. Odhod iz Ljubljane v nedeljo 7. oktobra ob 2.30 ponoči preko Beljaka, Badgasteina v Salzburg. Dopoldan ogled znamenitosti mesta, ob 13. skupno kosilo v Spiegel - Kellerju. Popoldan izlet na Galsberg, Ob 20.25 odhod v München. V ponedeljek, torek in sredo ogled znamenitosti mesta in razni izleti. V četrtek 11. oktobra povratek iz Münchena ob 7.45 v Badgastein. Tu je triurni postanek. Ob 16. nadaljevanje vožnje preko Jesenic v Ljubljano. Zahtevajte programe. Prijave sprejema »Putnik« v Ljubljani do 24. t. m. Cena vožnje Ljubljana — München in nazaj III. razr. Din 490.—, II. Din 660.—, Ljubljana — Salzburg in nazaj III. Din 300.—, II. Din 450.—. Cena cele oskrbe (prenočišče in hrana), odvoz in dovoz v hotele, ogled mesta pod strokovnim vodstvom, napitnine, takse Din 1100.— za osebo.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, v splošnem pa precej stanovitno vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Beogradu in Skoplju. Najvišja temperatura je znašala v Ljubljani in Mariboru 19.2, v Beogradu 16 stopinj. Iz drugih krajev pa ni poročil o stanju temperature. Davi je kazal barometer v Ljubljani 766.4, temperatura je znašala 9.2.

— Med krajevo. Dolgo se že čujejo pri tožbe, da se pojavljajo tatvine po čebeljnjakih, posebno po panjih čebelarjev, ki imajo čebele na paši. Dne 1. septembra je bil zopet okraden g. Ivan Keržin. Ta ima svoje čebele na ajdovi paši v Iški Loki pod Krimom. Odneseno mu je bilo 13 satnikov z medom, pri tem pa je tat napravil še več tudi druge škode, zlasti pa s tem, ker mu je uničil več matice in so panji osirotili. Orožniki tatu zasledujejo. Žalostno je, da tisti, ki ne ločijo, kaj je moje in kaj je tvoje, niti čebel ne pustijo pri miru.

— Huda nesreča kolezarja. Ko se je smotil okrog 17. vračal 21letni kovač Alfred Brandt na kolesu iz Kamnika proti Ljubljani, ga je blizu Kamnika podrl neki beograjski avtomobil. Brandt je v roku odletel s ceste ter obležal nezavesten. Ranjenca so najprej prepeljali v Kamnik, kjer mu je nudil prvo pomoč tamonjski zdravnik, nato so ga na člani ljubljanske reševalne postaje prepeljali v bolnico. — Brandt ima zlomljeno desno nogo, poškodovan je tudi na glavi ter toži o notranjih bolečinah.

— Dva otroka zašla med hunte. Gunček Ivan in Cvetko, 2- in 3letna sinčka zidarja iz Hrastnika, sta bila včeraj sama doma. Odsila sta na bližnji tir, kjer sta se vozila na huntu, ki so jih poganjali drugi otroci. Oba otroka sta zašla med dva vozička ter zadobila precej resne poškodbe. Morali so ju prepeljati v ljubljansko bolnico.

— Samomor 70letnega starca. V Vrbi pri Zagrebu so našli včeraj popoldne truplo 70letnega obešenega starca. Gre za posestnika Ivana Čekovića-Doretića, ki je osem dni nepretrgoma pil, potem se je pa obesil. Starac je že prej govoril, da si bo končal življenje.

— Moža spravila v norišnico, da bi se ga odkrivala. V Subotici imajo zanimivo družabno afero. Ugladen zdravnik se je pred leti oženil, pa se z ženo nista razumela. Žena mu je večkrat zagrozila, da ga spravi v norišnico, če ne bo nehaj pit. To se je končno tudi zgodilo. Nekega dne, ko je zdravnik baš nehal ordinirati, so prišli ponj, ga zvezali in odpeljali v umobolnico, kjer je živel med umobolnimi tri dni. Zdaj zahteva mož, naj sodišče njegovo ženo kaznuje, njemu pa izpusti 200.000 Din odškodnine.

— Z denarjem ji je ušel. V Somboru si je v petek zvečer končala življenje 20letna šivilja Marija Legar. Imela je ljubavno razmerje s Franjo Hartmanom, ki mu je dala vse svoje prihranke, da bi najel

stanovanje. Fant jo je pa z denarjem popihal in to je dekleta tako potrla, da se je zastrupilo.

— Bik razmesaril dečka. V Bačkem Brigueju je pasel deček Pavle Bešić živino, pa ga je napadel pobesneli bik. Deček je začel bežati, toda bik ga je dohitel in ga razmesaril, da je med prevozom v bolnico umrl.

Noseče matere morajo skušati vsako zagateno opraviti s uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Predstojniki univerzitetnih ženskih klinik soglasno hvalijo pristno »Franz Josefovo« vodo, ker se lahko uporabi in se milo odpirajoči učinek zanesljivo pokaže v kratkem času brez neprijetnih stranskih pojavov. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

—lj Reorganizacija na našem ribjem trgu. Zadnjič smo omenili, da se bodo razmere na našem ribjem trgu izboljšale, tako da bo trg založen res s svežimi morskimi ribami. Podjetje »Ribac« je začelo v petek dovažati ribe direktno od ribičev s svojim avtomobilom na naš trg. K morju so peljali prazne zaboje, ki v njih prodajajo ribe na trgu, izročili so jih ribičem, ki so jih vzeli na ribiški čoln. Rabe so metali k bregu, kjer jih je naložil sofer na avtomobil. Bilo je ob 5. zjutraj, t. j. konec »druge sveče« (drugi nočni ribolov), a ob 9. so bile ribe že na našem trgu. Avtomobil je prevozil 160 km ceste. Vozil je čez Gorskikotar. Do Sušaka je nad 300 km železnice. Z vlakom prispelje ribe v Ljubljano od morja ob petkih, ki so bile ulovljene v sredo, zato je izreden napredek tako hiter dovoz z avtomobilom in je razumljivo, da so prodali 130 kg rib v polmuri uri. Prodali bi jih lahko še mnogo več. Tako hiter dovoz pomeni, da imamo v Ljubljani ob istem času uvojene ribe na trgu kot na Sušaku. Podjetje bo lahko tudi pošiljalo ribe v Gradec, s čimer se bo pospešil prevoz, tako da bodo imeli v Gradcu ob istem času ribe na trgu, kot pri nas, če prispelje s Sušaka z vlakom, da bodo torej v petek ponudili ulovljene ribe že v soboto zjutraj v Gradcu.

—lj Zasloni ograjo zgrade ob Ljubljani. G. župan je odredil, da se mora zgraditi ob Ljubljani še letos zaslon, lesena ograja na obeh bregovih do mestne meje. Ograjo bodo postavili torej na Sv. Petra in Poljanskem nasipu, ob bolnici in kjer so še nevarni kraji. Stalne, betonske ograje ne morejo zgraditi, dokler niso regulirana nabrežja. Skoraj povsod, kjer še ni ograje ob Ljubljani, je treba nasipati še obrežja, za kar bo treba mnogo materiala in s čimer bo mnogo dela in stroškov. Takšno delo ne more biti opravljeno čez noč. Zavedati se pa moramo tudi, da bi ograje ne mogli zgraditi že zdaj, četudi bi bila nabrežja regulirana, ker bo ograja stala okrog 2 milijona Din. Tako visoke postavke občina ne more v teh časih uvrstiti v proračunu med redne izdatke. Dobro je, da dobimo vsaj zasloni ograjo, ki bo služila svojemu namenu, čeprav ne bo lepa. Glavno je, da bo konec nesreč.

—lj Gledališki abonma za sezono 1933-1934 se že sprejema v veži dramskega gledališča dnevno od 9. do 12. in od 15. do 17. ure. Za letošnjo sezono so razpisani štirje abonmaji in sicer stalna abonmaja, ki imata predstave eden vsako sredo, drugi vsak četrtek, poleg tega še abonmaja A in B, ki pa nista vezana na stalne dneve. Po potrebi se bo razpisal še abonma C pa tudi D. Gledališka uprava iskreno želi čim več stalnih posestnikov gledališča. saj oni v prvi vrsti zagotavljajo redni potek dela in predstav. Lanski abonma reda Sreda ter A in B imajo rezervirane lanske sedeže do vsteviš srede 6. t. m. Lanske abonente reda C in D prosimo, da se javijo v četrtek dne 7. t. m. glede izbire sedežev bodisi v stalnem abonmaju Sreda ali A in B. Za novi stalni abonma Četrtek se priklasi sprejemajo že sedaj, od petka dalje ni nobeno mesto več rezervirano abonmentom. Uprava vljudno prosi, da se abonenti čim prej prijavijo. Abonma se plačuje v desetih zaporednih obrokih: dobi pa 38 dramskih, opernih in operetnih predstav tokom sezone.

—lj Ustanovni občni zbor Društva prijateljev Narodnega gledališča v Ljubljani bo v torek dne 5. t. m. ob 20. uri v mestni posvetovalnici. Pripravljeni odbor je razposlal vabila našim centralnim kulturnim in strokovnim organizacijam ter prosi, da se prav sigurno udeležijo njihovi zastopniki ustanovnega občnega zbora. Samo ob sebi je umerno, da so vabljene zastopniki tudi drugih društev kakor tudi posamezniki, ki se iskreno zanimajo za razvoj našega gledališča.

—lj V sredo bo otvoril novo sezono tudi kino Ideal. Tudi kino Ideal, ki prične s predvajanjem svojih novih filmov v sredo 6. t. m., pripravlja svojim prijateljem sijajen otvoritveni spored in to velekomično burko »Nedolžnost z dežele« z Lucie English v glavni vlogi. Ta burka, ki bo doživela v Ljubljani svojo krstno predstavo, bo izvala cele salve smeha. O kratki vsebini in sodelujočih igralcih bomo poročali jutri.

—lj Izjava. Cenjeno uredništvo »Slov. Naroda« v Ljubljani! Ker se po Ljubljani šušlja, da je moj pokojni sin Albert pri putjskih demonstracijah sodeloval, Vas glede na notico v Vašem cenj. listu dne 20. avgusta pod naslovom »Na dan z imeni sokrivcev«, prosim za sledečo izjavo: Akademik Albert Vedernjak (inž. agron.) je bil član »Krasac« in »Slovenec« na Dunaju, soustanovitelj bivše SKS, orjunaš, septembra 1908 se v Putju ni bil. Nečak Makso Vedernjak (vesten uradnik drž. železnice), nacionalist, tudi ni bil de-monstrant; bilo mu je takrat šele 9 let. To v obrambo naše časti in dobrega slovesa. Krivcev, ki ga išče notica, je v svetovni vojni padel in počiva v Karpatih — to je Vašemu dopisniku dobro znano. — Z odličnim spoštovanjem Fran Vedernjak, dv. sodni svetnik v p.

—lj Gospodarsko in kulturno društvo za Bežigrad vabi vsa bežigradska javnost na veliko zborovanje, ki ga priredi v četrtek dne 7. septembra t. l. ob 20. uri zvečer v tovarnišnici Sokola III. Na dnevnem redu je vprašanje zgradbe in otvoritve osnovne šole za Bežigradom. Ker je šola najnujnejša in ne več odložljiva potreba tega okraja, vabimo na zborovanje vse, ki se za to vprašanje zanimajo ne glede na to, ali je kdo član tega ali kakšnega drugega društva ali ne.

—lj Nov tramvajski tir je položen na Tyrševi cesti že do Tavčarjeve ulice. Tir je tudi že tlakovan v vsej dolžini. Čim ga bodo zvezali s progo pred Evropo, bo lahko vozil po njem tramvaj ter bodo začeli obnavljati staro progo na tej cesti. Za drugi tir je že fundiran temelj skoraj po vsej Masarykovi cesti. Vozni promet ne trpi posebno zaradi tramvajskih del na Tyrševi cesti, vendar ga nekoliko ovira razkopana cesta in kupi gradiva. Ze zaradi tega morajo z delom hiteti.

—lj Umrli so v Ljubljani od 26. do 31. avgusta: Repanšek Mihael, 53 let, gostilničar, Breg 18-I. Žitnik Ivan, 80 let, zasebnik, Galjeva 1-I. Kolnik Ivan, 80 let, posestnik, Orlova ul. 11. Kosmač Hel, roj. Povše, 73 let, vdova pošta. poduradnika Franca, Vidovdanska c. 9. Plevnik Franc, 51 let, državni uslužbenec, Bleiweisova c. 1-pr. Ladiha Valentin, 32 let, žel. uradnik, Beethovnova ulica 6-I. Bežek Meta, roj. Jeršek, 63 let, žena dvornega svetnika v pok., Trdinova ulica 2-I. Šinkovec Mihaela, roj. Klander, 73 let, žena viš. sod. ofic. v pok., Tyrševa cesta 6-pr. Jarc Tezreja, sestra Jakundina, 34 let, usmiljenka, Slomškova ulica 20. — V ljubljanski

bolnici so umrli: Jager Andrej, 56 let, delavec, Izanska cesta 30. Spruk Franc, pol. leta, sin posestnika, Cerkije. Erbenžnik Tezreja, 56 let, delavka, Karlovska cesta 18. Korenc Elia, 20 let, pol. leta, hči posestnika, Makovec 8. Deisinger Herman, 51 let, vpok. zasebni uradnik, Mestni trg 10. Škrjanc Emil, 5 mesecev, sin vovoz. preglednika, Moste, Predovičeva ul. 11.

—lj Podporno društvo železniških uslužbencev in upokoencev v Ljubljani (akcijski odbor), sklicuje v sredo 6. t. m. ob 3. uri popoldne članski sestanek v dvorani restavracije pri »Luce« v Ljubljani, Gospodarska cesta. Številna udeležba zaželjena.

—lj Iz ribarskega društva. Člani sportne sekcije Ribarskega društva v Ljubljani, ki reflektirajo na lov belih rib v izdatni vodi v bližini Ljubljane, naj se zglase ob torkih in petkih po 18. uri v društvenem lokalu. Ribarske knjižnice naj prinese s seboj.

—lj Najdena zlata verižica. V kopalsku OUZD se je 10. avgusta našla damska zlata verižica z obeskom. Dama, ki je verižico pozabila v kopalsku, se naj zgasi v ekonomatu urada na Miklošičevi cesti št. 20 na delavnik med 8. in 12. uro.

Vsa Ljubljana na velesesjmu

Včeraj je bilo vreme kot nalašč za velesesjem, kar se je tudi poznalo pri obisku

Ljubljana, 4. septembra. Zdaj pa zopet praznujemo in se radujemo, rajamo in trgujemo. Vse je zopet dobro, zopet smo na pravi poti optimizma, ki nam še najbolj pristaja; in kaj še hočete več, niti lepih besed ni treba, dovolj je, če povemo, da imamo zopet velesesjem. Včerajšnji dan smo povsem posvetili velesesjmu, kar nedvomno zasluži ter bi ne mogli drugače lepše praznovati nedelje. Na kopanje smo pozabili, kot da se letos sploh nihče ni kopal. Kopalna sezona je splavala čez noč po vodi in blatu. Vremenarji so včeraj izredno imenitno »vžalili« vreme, ker je zjutraj tako prijetno deževalo. Nihče ni mogel pri najboljši in ne pri najslabši volji odriniti iz Ljubljane. In četudi bi bilo vreme najlepše, bi se ne spodobilo, da bi kdo zapustil mesto, ko je tako imenitno doma. Pač pa je že zdržal tudi deželane, da niso mogli začeti romati v Ljubljano zgodaj.

Vse prislovice ne drže, ne stare, pa tudi ne najnovjše. Tako tudi ni povsem točno, kar pravi naša prislovica, da je v Ljubljani vedno ob velesesjmu dež. Včeraj se je namreč napravilo po jutranjih rosih kaj najlepše vreme. Zepoldne je bil velesesjem dobro obiskan, popoldne se je pa začelo preseljevanje narodov ter se je velesesmišče kmalu napolnilo kot ob najboljših časih. Ljudje so takorekč zavohali, da je letošnja velesesemska prireditelj nekaj izrednega. Prepričali so se, da ob tej priliki časopisje ni pretiravalo — o velesesjmu še ni nikdar, o drugih zadevah pa mora — nego da je povedalo še mnogo premalo.

Kako velik je paviljon I in kako ogromna je veterinarska razstava, so se prepričali obiskovalci šele na velesesjmu, ko so se doslovno izgubili na razstavi ter so pozabili na čas. Ljudje so izredno željni znanja in so mnogi tako vneto študirali na veterinarski razstavi modele, slike in okostja, da niso pozabili niti prešteti pasjih reber in žabjih živcev. Mnogi tudi natančno vedo, koliko glav te ali one živine odpade pri nas na 100 prebivalcev. Čudili so se, da v statistiki niso upoštevali osli. Štirinogatih oslov je pri nas res zelo malo, da jih ne moremo razdeliti niti na stotinke na 100 prebivalcev. Razumljivo je, da so se nekateri križali v oddelku, kjer so razstavljene živalski spački. Dve ženski sta se resno pogovarjali, da je bilo vse to živini »zacoprano« in da je treba zelo paziti, da ne pride živini približno »copernicac«. V oddelku, ki so ga vrli veterinarji posvetili mazem, da niso ostali takorekč nikomur nič dolžni, so razstavljene v vitrini tudi vošene figure, kakršne izročajo kmetje v okolici Zagreba cerkvi, da bi odzdravila živina ali pa da bi se tudi ženska rešila kakšnih bolečin. Nekateri ženske so se križale tudi pred temi podobicali in ena je dejala, zakaj to ni razstavljeno na misijonski razstavi med neštetimi maliki. Ker smo baš pri misijonski razstavi, moramo omeniti, da je zelo zanimiva in da je bil včeraj tudi na nji naval. Na nji je dovolj tolmacev ženskega spola, ki vljudno razložijo vsakemu, kaj pomenijo eksotični predmeti. Skoraj iz vsega poganškega sveta so na razstavi razni izdelki, slike, okrasni, matiki, molitvene mlini, modelčki nos, kitajski ženski čevljički, kitajski porcelan, slike neštetih indijskih bogov itd. Na razstavi ti tudi zelo radi postrežejo z leptimi spominčki ali odpustki ter te opominjo na nje, če se sam ne spomniš, da si vprav dolžan darovati za zamorčke, za Kitajce, Bengalce itd. Kmečko dekle je vprašalo razlagalko, kaj pomenijo tiste čudne lesene lutke. Povedala ji je, da so to hišni maliki, ki jih imajo divjaki v vsaki hiši. Dekle je takoj razumelo: »Ja, tako, kot imamo pri nas križe«.

Na razstavi »Slovenske cerkve« je vse tako svečano, vendar so se v nekoliko mračnem paviljonu (muzejska svetloba) zadrževali kmetje in meščani delj časa. V moderni kapeli je nekatere prevzel celo posrbožen strah in ena ženska je pokleknila pred oltar. Popolnoma drugačno razpoloženje se je po poljaščalo ljudi v drugi polovici paviljona H, kjer je prav za prav vinska razstava, čeprav je razstavljeno še toliko lepega. Seveda je bila tu najhujša gneča, če že moramo pripisati kateremu paviljonu prednost v tem pogledu. Naval je bil v vseh paviljonihi, kar je zopet dokazalo, da so velesesemske prireditve za nas živa potreba. Ob tej priliki pridejo na velesesjmu vsi na svoj račun, poslovni in neznajočci ljudje, pa tudi umetniške narave. Za poetično navdahnjenje in one, ki ne gledajo v vsem trgovine, navdušuje razstava krasnih dalij neštetih najlepših vrst. Toliko in takšne lepote skrivajo sicer na mestni vrtni! Cvetje je razstavljeno v keramičnih vazah tovarne »Dekor«. Tako se družijo najlepša umetnost vrtnarjeva z umetnostjo teh krasnih vaz. Pod pristreškom paviljona G je razstavi dalj prkljuden tudi vzorec mestnega vrta ob hiši z bazenčkom in vodnimi rastlinami. Tla so tlakovana z lepimi vezanimi marmornatimi ploščami (Toman), prostor pa se krase lončnice. Očituje se umetniški okus v aranžmaju. Hvalisanja ni treba, saj poznače ravnatelja g. Lapa po njegovih delih, ki je spreminjal ves tivolski park v cvetlično polje.

Ne moremo se muditi v vsakem paviljonu tako dolgo, kot so se obiskovalci, ter z njimi obdovajati vsega po vrsti. Da je v paviljonu F in E mnogo lepega, ni treba omenjati še posebej. Tam kraljujejo predvsem mizarji, ki so razstavili skoraj vsi orehovo pohištvo (orehovina je velika moda) ustaljenih, elegantnih oblik. Nikdar ne opaziš več eksperimentiranja in pretiravanja, vendar pa očituje lepo pohištvo tudi iznajdljivost naših mizarjev.

Posebna posebnost med posebnostmi je skavtska razstava. Skavtizem je pri nas še marsikomu skrit v mistično meglo. Kaj in kakšni so skavti, kakšen pomen in namen ima njihovo gibanje in izživljanje v prirodi in družbi, dovolj jasno in zgovorno kaže razstava v napol odprtem paviljonu ob paviljonu K s šotori v ospredju. Tu je kompletno, vzorno skavtsko taborišče, pod pristreškom je pa nakupičena ogromna literatura in drugi materijal.

Gospodinska razstava je ob drevedu, kamor pridejo ljudje navadno nazadnje, ko so že utrujeni in ko se posvečajo prijetni strani velesesjma. Vendar je bil naval tudi na tej razstavi. Med obiskovalkami je bilo tudi precej moških, ki so morali priznati hočeš nočeš, da so se gospodinjše sijajno izkazale na razstavi. Ta in oni je vzdihnil: »Da bi se vsaj tako tudi vedno doma!« Saj veste, da možje niso nikdar zadovoljni z gospodinjami, češar pa seveda ne upajo priznati.

Ko smo si ogledali gospodinsko razstavo, si lahko mislite, da nas je že zalotila noč. Kako smo izčrpal nedeljski program, vam je pa itak znano, ker ste sodelovali.

Danes nepretrgano zadržljivo
ob 4. 1/4 8 in 1/10 zvečer

Lilian Harvey
Caričina podveza

MADY CHRISTIANS
CONRAD VEIDT

Opereta največjega razkošja!
Najnovejši Paramountov ZVOČNI
TEDNIK!

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Iz Novega mesta

— Od likofa v bolnico. V bolnico Usmiljenih bratov so pripeljali v ponedeljek iz Starega trga pri Trebnjem težko poškodovanega brezposelnega rudarja Lavrinca Jožeta, doma iz Vač pri Litiji. Mož, ki je bil delj časa zaposlen kot rudar v Nemčiji, se je moral pred kratkim vrniti v domovino, kjer pa ni mogel dobiti zaposlenja. Pot ga je zanesla tudi v Stari trg, kjer ga je vzel v delo pos. Gognjavec. Pri slednjem je bil zaposlen tudi neki kolar, ki je popravljajo gospodarsko orodje, tako tudi vozove. Lavrinc je bil kolarju dodeljen kot pomožna moč. Ker sta glavno delo opravila predzgodno soboto, sta imela v nedeljo, kot je na dežel navada, likof. Pri dobri jedi in pičaji sta se pa sprla in strela. Kolar je pričel bežati, Lavrinc pa je tekel za njim. Gospodar Gognjavec se je takoj postavil na kolarjevo stran. Vzel je močan kol, s katerim je Lavrinca tako zdelal, da se je onesvestil. V bolnici so ugotovili, da ima mož poleg razbite glave polomljenih tudi več reber na desni strani.

— Ekskurzija poljedelske šole. V ponedeljek je napravila poset kmetijski šoli na Grm srednja kmetijska šola v Bukovem. Gogojci so si pod vodstvom svojega profesorja ing. agr. g. J. Dimitrijeviča ogledali vse objekte grmske šole, kakor tudi kulture, ki jih goji šola na svojem obširnem posestvu. Gostom je bil tolmac prof. grmske kmetijske šole g. Fran Malasek, ki je gogojce seznanil tudi s praktičnim delom in raznovrstnimi stroji. Pokazal jim je tudi vse šolske znamenitosti, kakor zoološki in fizikalni kabinet, ki sta posebno bogata. Gostje so bili s posemom prav zadovoljni in kar niso mogli prehlvaliti lepote naših krajev. Po ogledu zavra so odpotovali nazaj v moravsko banovino.

— Jernejev sejem. V torek smo imeli Jernejev sejem, ki je bilo na njem izredno mnogo živine. Na živinsko sejnišče je bilo postavljenih 1021 glav govede, 40 konj in 905 prašičev. Kupčija je bila osredotočena na živinskim sejnišču, kjer je vladala velika kupčijska in meštarska živahnost. Goveja živina se je prodajala od Din 3 do 4.50 z kg. prašiči za klanje od Din 7 do 8.50, za rejo od Din 200 do 300. Na drugem delu sejma, kjer so bile postavljene stojnice z različnim blagom, je vladalo mrtvolno.

A. D. Emery:

102

Dve siroti

Roman

Ah, prav je, da tako ravname z menoj, — je dejal Picard ponižno; — gospod, kar izvolite ohladiti svojo jezo na moji glavi. Pravico imate seznaniti svojo nogo z mojo zadnjo; in še ne bom deležen tega, kar zaslužim...

Vitez mu je posegel v besedo: — Je Henrika prispela? — Ne, gospod... ne, oh ne, ne vem, gospod vitez! — No, nikar se tako ne tresi in povej mi, kaj si mi prišel povedat. — Saj to je tisto, gospod; čakal sem, da priskoči vozovi; bila sta dva... — Dalje... dalje... — Kakor jaz, gospod, ko sem čakal, da zagledam vašo ljubljeno... Hotel sem poklekati pred njo in ji povedati vse lepe besede, kar mi jih je zaupal moj gospod za njo... Toda ostrmel sem, videč...

— Kaj?... Kaj si videl? — Da drage gospodične Henrike ni v nobenem vozu.

Roger je poslušal do teh besed mirno, tu je pa naenkrat bruhnila njegova jeza na dan.

Picard je pa ponavljaj venomer: — Po pravici se jezite name, gospod vitez; pretepite me, ubijte me, če vam bo to kaj pomagalo.

— Tvoj mir me pozeve v obup, mrcina!... Ne morem verjeti, da si zdaj pri zdravi pameti... Mar ne veš, da je grof de Linieres obsodil Henriko Gerardovo v izgnanstvo na Louisiano?

— Da, gospod! — Mar nisem hotel sestati se tu z njo?

— Da, gospod. — Kako mi torej moreš zadržati, da je ni med izgnankami, ki so nočijo prispeti?

— Saj baš to mi ne gre v glavo. Ni je bilo med izgnankami, pa je vendar trdila, da je med njimi. Trdila je... ali bolje rečeno, neka ženska je zatrjevala, da se piše Henrika Gerardova.

— Neka ženska?... Druga, praviš? — Da, gospod vitez.

— O, tej tajni moram priti do dna. Vzel je klobuk in stopil k vratom. — Kam ste se pa namenili tako pozno? — je vprašal Picard.

— K poveljniku pristanišča. — Saj gotovo že spi, gospod vitez. — Sa vendar ne morem ostati tu v smrtni nevarnosti, ki si me spravi v njo...

Razvnel se je in nadaljeval: — Če Henrika ni zapustila Pariza, kakor praviš, ne smeja niti ure več ostati v Havru; in čim se o tem prepričava, kreneva zopet na pot.

Istega mnenja je bil Picard. — Toda, kakor je domneval, mesto je bilo že pogreznjeno v spanje. Morala sta počakati.

Naslednjega dne zgodaj zjutraj je odšel Roger k poveljniku pristanišča, ki je potrdil, da sta vozova z obsojenkami že prispela, in mu povedal, da odpotujejo, čim nastopi oseka.

Roger je prosil, naj mu poveljnik dovoli prisostvovati vkrcanju obsojenk na ladj. Poveljnik je ustregel njegovi želji in vitez de Vaudrey je odšel s Picardom na obalo, da bi počakala na prihod izgnanek.

Izgnanke so kmalu prispale; spremenjale jih je množica radovednežev, ki jih je vso pot zasmehovala in žalila. Videč te nesrečnice se Roger ni mogel ubraniti globokega sočutja.

Toda misel na Henriko ga je zadržala na mestu, odkoder bi mogel vi-

deti mimoidoče izgnanke.

Nesrečnice so se ustavile pred poveljnikom pristanišča. Klicanje po imenu naj bi prišlo na vrsto tik pred odhodom.

Z enim pogledom je objel Roger vso vrsto izgnanek in mogel se je prepričati, da Henrike ni bilo med njimi. Seržant jih je začel klicati po imenu.

Ko je prišel do imena Henrike Gerardove, je vitez zadržal. Njegov pogled se je ustavil na ženski, ki je odgovorila: — Tu! To sem jaz!

In obrnil se je k Picardu, ki je osuplo zrl pred se.

— Si slišal? — je vprašal tiho. — Da, gospod, da!... To je skrivnost, ki sem vam snoči pravil o nji... — In ki ji pridem takoj do dna.

Videč, da je vitez razmeroma miren, se je tudi Picard zopet ojunčil. — Da, da, — je dejal, — tej skrivnosti prideva do dna. Vkrčava se s temi nesrečnicami na krov in tam...

— Najprej moram prositi poveljnika pristanišča, da nama dovoli vkrcati se.

Poveljnik je ustregel želji plemiča, ki se mu je predstavil kot nečak pariškega policijskega ravatelja. Vitez in Picard sta se odpravila s čolnom pristaniškega častnika k ladji.

Komaj sta stopila na krov, so se pripeljale v dveh čolnih izgnanke. Trenutki vkrcavanja so bili za nesrečnice najtežji.

Ko je stopila na krov Marijana, je vitez de Vaudrey prosil kapitana, naj mu dovoli spregovoriti nekaj besed s to izgnanko, češ, da se zelo zanima za njo.

— Saj niste prvi, — je dejal poveljnik vitez, — ki se zanima za to nesrečnico; evo, tu je pismo, ki so mi ga prav kar prinesli od policijskega direktorja... Gospod grof de Linieres mi priporoča Henriko Gerardovo v posebno pozornost. Paziti moram, da je ne bodo njene družice nadlegovale, in po potrebi naj ji dam posebno komornico na ladj. Če bi ne mogla prenašati družbe vlačb in zločink.

...Vidite, gospod, — je pripomnil poveljnik, — da je deležno to dekle zelo visoke naklonjenosti... Poleg tega imam pismo policijskega ravatelja za poveljnika Louisiane in gotove se ne motim, če vas zagotovim, da se Henriki Gerardovi v izgnanstvu ne bo godilo tako slabo, kakor drugim izgnankam.

Po teh besedah se je vitez tu bolj mudilo spregovoriti z Marijano. Ogovoril je Marijano z vestjo, da ima dovoljenje ostati z njo v ozadju krova do trenutka, ko bo že vse pripravljeno za odhod.

Marijana se je priklonila in odšla z mladim gospodom. Picard je stopal za njima.

Štutila je, da govori z njo mož, ki je bil Henrikim zaščitnik, mož, ki je bila njegova ljubezna kriva vseh nesreč, kar jih je poslala nemila usoda ubogi Henriki.

Uganila je, kaj ji bo povedal. Bila je pripravljena premagati svoje razburjenje.

Najprej je pripovedovala z vedno večjim razburjenjem o srečanju z dvema dekletoma na Pont Neufu zvečer po prihodu normandskega poštnega voza.

V kratkem je povedala, kaj je bila pred srečanjem s sirotama, ki sta jo potolažili in ji po svojih najboljših močeh priskočili na pomoč.

Potem je govorila o slepi, ki jo je videla od daleč, kako jo je vodila Frochardka. Praviša je, kako jo je obšla grozda pri misli, koliko bo morala sirota pretrpeti v družini usmrčenega morilca.

Grozen umor mlade žene

V enem kovčegu so našli njen trup, v drugem pa noge in glavo

V Košicah so v soboto odkrili grozen zločin. Po prihodu brzovlaka iz Prage so odklopili košičke vagonne in jih postavili na stranski tir. Ko so železniški uslužbenci pregledovali vagon, so našli v enem tik stranišča riav usnjen kovčeg. Železničar je mislil, da ga je pozabil kak potnik in hotel ga je vzeti s police. Kovčeg je bil pa nekam čudno težak in železničar je takoj pomislil, da utegne biti v njem mесо. Poklical je tovariše, ki so mu pomagali odnesti kovčeg v prometno pisarno, kjer je opozoril uradnika, da je kovčeg izredno težak.

Kovčeg so odprli in takoj pod rjavim ovojnim papirjem

so našli človeško roko.

Naprej niso več iskali, temveč so takoj poklicali policijo, ki je kovčeg natančno preiskala. V ovojnem papirju in v starih železniških tiskovinah ter v platnu zaviti so našli

trup mlajše ženske brez glave in nog. Kmalu je prispela na kolodvor tudi sodna komisija, ki je pregledala trup. Ugotovila je, da gre za mlado ženo lepe postave, staro okrog 30 let. V levi del prs je bila nesrečnica

z nožem sedemkrat zabodena.

Glava in noge so ji bile z ostrim nožem odrezane. Vse kaže, da je morilec mesar, ali pa da dobro pozna anatomijo. Ženska je morala biti umorjena v sredo ali v četrtek.

Policija je preiskala tudi vagon, kjer so našli kovčeg, in zaslišala železničarje. Sprevodnik vagona, kjer so kovčeg našli, je povedal, da je bil do-

tični kupe ves čas prazen, le nekaj postaj se je peljala neka družina. Pozneje sta vstopila dva šolarja. Preiskava bo znatno olajšana, ker so truplo tako hitro našli. Vest o odkritju groznega zločina je vzbudila med prebivalstvom Košic razumljivo razburjenje.

V Bratislavi so pa našli v soboto zjutraj v osebni vagonu v kovčegu

ženske noge in žensko glavo,

zavito v časopisni papir. Gre za noge in glavo 27 do 30 letne ženske. Poleg tega so našli v kovčegu nekaj perila z monogramom K. Ker so našli tudi v Košicah platno z monogramom K, je jasno, da gre za noge in glavo v Košicah najdenega trupa. Policija je zaslišala železničarje, ki so spremljali osebni vlak iz Brna v Bratislavo. Železničarji so izpovedali, da niso videli nikogar vstopiti v vlak s kovčegom, kakršnega so našli v Bratislavi. Kovčeg je bil prevezan z novim temnomodrim jermenom.

Policija je takoj mobilizirala ves svoj aparat, toda o moriku zaenkrat ni duha ne sluha. Bratislavska policija domneva, da je bil umor izvršen v Pragi. Najbrž je odnesel morilec en kovčeg na Wilsonov kolodvor in ga spravil v vagon, potem je pa odšel na Masarykov kolodvor in spravil v vagon drugi kovčeg, sam je pa ostal v Pragi. Njegova žrtev je bila po vseh znakih sodeč inteligentna ženska lepe postave. Preiskava bo znatno olajšana, čim ugotove, kdo je žrtev krvočelnega zločinca. Oba kovčega so detektivi v soboto zvečer odpeljali v Prago.

De Pinedo mrtev

Italijani so izgubili enega svojih najboljših letalcev. Markiz Francesco de Pinedo se je v soboto dopoldne ubil v New Yorku, ko je hotel poleteti v Bagdad, da bi prekosil v daljinskem poletu francoska letalca Codosa in Rossija. Letalo je drselo po letališču

dobrih 600 m, ko se je naenkrat zadelo, da Pinedo ne more več obvladati močno obteženega aeroplana. V naslednjem hipu se je letalo zaletelo v nasip ob letališču. Kljub temu je pa drselo še naprej proti hangerju, toda naenkrat se je z vo silo zaletelo v

ograj in se vnelo. Gledalci so slišali krike nesrečnega letalca in prestrašili so se tako, da ni nihče niti poskusil priskočiti mu na pomoč. Sicer bi mu pa itak ne mogli pomagati, ker je letalo gorelo tako, da bi se mu ne mogli približati. Ko so se končno mogli približati letalu, so našli slavnega letalca že mrtvega pod ostanki letala; njegovo truplo je bilo tako obžgano, da ga ni bilo mogoče spoznati. De Pinedo je hotel očitno zbežati iz gorečega letala, pa ni mogel.

De Pinedo je bil rojen leta 1890. Proslavil se je leta 1925 s svojim poletom na progi Rim-Melbourne-Tokio, leta 1927 pa s svojim poletom okrog sveta. Za svoje zasluge na polju letalstva je bil imenovan za šefa letalskega generalnega štaba. Svojo vojaško kariero je bil začel pri mornarici. Kot korvetni kapitan in poveljnik male križarke »Archimede« je pa odšel k letalstvu, kjer se je odlikoval z drznimi poleti. Leta 1925 je poletel iz Rima v Melbourne in Tokio ter nazaj v Rim. Za to progo je rabil 360 letalskih ur in letel je s povprečno hitrostjo 153 km na uro. Leta 1927 je letel iz Sardinije preko Afrike, Južne in Severne Amerike, Azorov in Lisabone v Rim. V severoameriškem mestecu Pionixu so mu zlobenci zažgali letalo »Santa Maria«, pa so mu iz Genove poslali takoj drugo letalo. Leta 1929 je izstopil iz aktivne službe in dodeljen je bil letalskemu ministrstvu.

Domisljivost.

Zagovornik obišče svojega klienta v ječi in mu prigovarja: Še enkrat vam pravim, če se boste dostojno vedli, lahko

— lahko postanem ravnatelj jetnišnice?

Ječa v krasnem gradu

Ječa francoskega mesteca Montellimara je zadnje čase predmet srditih političnih sporov, ki imajo kaj čudno ozadje. Po francoski revoluciji so preuredili krasen renesančni grad Athemar v Montellimaru v ječo, ne da bi se grad zunaj ali znotraj kaj izpremenil. Tako je imelo mestece Montellimar najlepšo ječo na svetu. Edini gost v tem gradu je bil do zadnjega Jugosloven Ivan Ravelok, ki je delal pokoro za tatvino. Samo zaradi njega so grad vzdrževali, zaradi njega je stanoval v gradu jetniški ravnatelj in odgovarjal je število jetniškega osebja.

V okolici Montellimare ni bilo nobenih zločincev, če pa so bili, se roka pravice ni potrudila, da bi jih spravila pod ključ. Čeprav je bil Ravelok tako rekoč gospodar gradu ali vsaj najvažnejši mož v njem, vendar je te dni pobegnil in tako je izgubila ječo pravico do obstoja. Na to edinstveno ječo na svetu je opozoril zgovorni domačin nekega pariškega novinarja, ki se je mudil v mestecu na počitnicah. Novinar je brž izračunal, da stane ječa državo vsak mesec 58.000 frankov in da se bodo stroški za vzdrževanje še povečali, ker dobi ravnatelj rodbina prirastek. Pariški tisk piše zdaj o razmetavanju državnega denarja.

Iz Trbovelj

Samomor. V petek si je na podstrešju svojega stanovanja končala življenje žena rudniškega kolarja Skrabarja. Ko se je mož vrnil popoldne z dela, je odšel po opravkih k sosedu. Reče niti slutiti ni, da si bo med njegovo odsotnostjo končala žena življenje. Ko se je vrnil, je našel hišna vrata zaprta, ključ pa na oknu. Ker žene v spodnjih prostorih ni našel, je šel na podstrešje, kjer jo je našel mrtvo. Nesrečnica se je obsela na okenski zaoklop, ki med visenjem pa se je vrvice odtrgala, vendar pa že prepozno, ker je bila smrt že nastopila. Pokojnica, ki je bila dobra žena, je kazala zadnje čase buje znake duševnih motenj in je nedvomno v trenutni zmedenosti izvršila samomor.

Zopet nove davjate delavstva. Zaradi težke gospodarske krize je delavstvo že itak docela izčrpano, zadnje čase pa se odreja vedno nove davjate, ki krčijo zaslužke delavstva. Zvišujejo se prispevki za pokojninsko in bolniško blaginjo, pa tudi za razne podporne fondе. Tudi mi se pridružujemo mnenju jeseniškega dopisnika našega lista, da naj bi se vsi podporni fondji za omiljenje brezposelnosti združili v en fond in da bi se vse davjate stekale v eno blaginjo, kar bi nedvomno imelo za reševanje brezposelnega problema večji učinek, nego sedanje razkrojne akcije. V ostalem pa so naši manjposelni delavci s številnimi družinami, ki napravijo mesečno komaj po 11 do 12 delavnikov, mnogo revnejši, nego oni brezposelni, ki žive bodisi od kuhinj za brezposelne ali pa od drugih podpor, a nimajo družin.

»Slovenski Narod« postaja med našim delovnim ljudstvom vedno bolj priljubljen. To dokazuje stalno naraščanje naročnikov, ki se je v zadnjih treh mesecih že podvojilo. »Slovenski Narod« je zagovornik interesov malega človeka, to je delavca, nameščenca, obrtnika, trgovca in sploh vseh slojev delovnega ljudstva. List pa poveča tudi primerno pažnjo vsem prečim socialnim, gospodarskim in kulturnim problemom naše doline ter poroča o vseh dogodkih in vprašanjih s potrebno točnostjo in objektivnostjo. Stalno naraščanje naročnikov in prijateljev dovolj jasno dokazuje, da postaja »Slovenski Narod« v rudarskih revirjih pobornik interesov delovnega ljudstva, kateremu je nujno potreben kot glasnik socialne pravičnosti.

Glavno je denar.

Mati čita prvo pismo sina vojaka, ki se je šele pri vojakih naučil pisati.

— No, ta je pa dobra, komaj se je naučil pisati, že mi piše, naj mu pošljem denar.

PROSPEKTE

PLAKATE

KATALOGE

TISKOVINE

TISKARNA IZVRŠUJE RAZLIČNE TISKOVINE, ČASOPISE, DIPLOME, REVIJE, VREDNOSTNE PAPIRJE, KOLEDARJE, SREČKE, KNJIGE I.T.D. ENOBARVNI IN VEČ BARVNI TISK, PISMA, RAZMLEDNICE, SLIKE, OSMTNICE, OVITKE, JEDILNE LISTE, CENIKE, VIZITKE, RAČUNSKE ZAKLJUČKE, POROČNA NAZVANILA IN VABILA

NARODNA TISKARNA
LJUBLJANA KNAFLJEVA ULICA 5

PRODAJ

Kaj prodati!

Oglašujte v »Slovenskem Narodu«. — Beseda Din 0.50.

DVA PLETILNA STROJA dobro ohranjena, ugodno napredaj proti takojšnjemu plačilu. — Ogleda se lahko vsak dan od 14. do 15. ure: Hradskega cesta št. 34.

GOZDNI ROG »Waldhorn« napredaj. — Oskrbništvo Bokalce, p. Vič pri Ljubljani. 3494

SKOBELENI STROJ napredaj. — Grom, mizar, Logatec. 3499

ZENSKO KOLO dobro uporabno, napredaj za Din 350.-. — Naslov v upravi »Slov. Narod«. 3503

SPALNICA iz mehkega lesa, malo rabljena, ugodno napredaj. — Naslov v upravi »Slov. Narod«. 3506

RIBIČI POZOR! Splitano palico in dve spici, skoro novo, takoj poceni prodam. — Bohoričeva 33, levo.

NEPREMIČNINE

AKO PRODAJATE ALI KUPITE NEPREMIČNINO oglašuj v »Slovenskem Narodu«. — Beseda samo Din 0.50. 3440

PEKARIJO na Gorenjskem oddam v najem. — Noč, Slov. Javornik. 3496

HISA Z GOSTILNO v Zagrebu napredaj za 320.000 dinarjev. — Agentura Omega, Zagreb, Ilica 10. Telefon 77-16. 3498

AMERIKA DOMA! Prodaj zelo dobro idočo TRGOVINO z mešanim blagom in delnimi pridelki v eni najimovitejših in najlepših vasi Dravskega polja. — Hiša z inventarjem in zemljiščem 80.000 dinarjev, samo zaradi bolezn. — Informacije daje: Združenje trgovcev, Ptujška gora. 3504

STANOVANJA

DIJAKSKA STANOVANJA oglašujte v »Slovenskem Narodu«. Beseda samo Din 0.50.

3-SOBNO STANOVANJE komfortno, oddam za novembra v Pražakovi ulici 10. 3456

DVA SOLIDNA GOSPODA sprejemem v lepo, solčno sobo z zajtrkom. — Naslov v upravi »Slov. Narod«. 3501

SLUŽBE

Kdor išče službo, naj oglašuje v »Slovenskem Narodu«. Beseda samo Din 0.50

SPREJMEM ŽAGARJA oženjenega, za nov venecijanski jarm na 4 liste in krožno žago; več mora biti vseh popravil in se razumeti na lesno manipulacijo. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Nova žaga 3475«.

TRG. POMOCNIK dobi mesto. — Ponudbe: Bela Kelemen, Čakovce. 3497

ZIVALI

LOVSKA PSICA poenartica, se je zatekla. Ista sliši na ime »Almac«. Je bele barve po hrbtu in glavi ima rjave lise. Kje se je ista videla, oziroma kje se nahaja, naj se oporoči proti nagradi na: Matija Perko, mizarstvo, Ljubljana VII. 3502

POUK

STROJEPIŠNI POUK večerni tečaj za začetnike in izveščance. Vpisovanje dnevno od 6. do 1/8. ure zvečer. Začetek 5. septembra. — Šolnina znižana. — Christofor učni zavod, Ljubljana, Domobranska cesta št. 15. 3441

KUPIM

AKO KUPUJEŠ oglašuj v »Slovenskem Narodu«. Beseda Din 0.50. 3500

RABLJENO JUTO za embalažo, kupi Pišler, Vrh-nika. 3480

VRATA IN OKNO za trgovino kupi Engelman, Smartno v Tuhinju. 3495

RAVNO

DVE DIJAKINI sprejemem v popolno oskrbo v bližini gimnazije na Poljanah. Dobra domača hrana, zdravo in zračno stanovanje ter strogo nadzorstvo. — Naslov v upravi »Slov. Narod«. 3507

Modna konfekcija

Najboljši nakup
A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 11/7

Na obroke!

Na hranilne knjižnice! **POHIŠTVO** Dobi se samo pri nas.

Orehove šperane
spalnice
Din 7.000.-
črešnjeve spalnice
> 4.800.-
šperane spalnice
> 3.000.-
pleskane spalnice
> 1.800.-
omare
> 400.-
postelje
> 200.-
kuhinjske oprave
> 850.-
kuhinjske kredence
> 450.-
Sprejemamo vsa naročila in popravila po konkurenčni ceni. — Vse drugo pohištvo se dobi najceneje pri **MIZARSTVU »SAVA«,** Ljubljana, Kolodvorska 18 Miklošičeva 6. Telefon 2780

TELEFON 2059

PREMOG

SUHA DRVA

Pogodnik, Bohoričeva 5.

Regent

ZNAJTI SE JE TREBA

VTEM TEZKEM ČASU Mi nudimo vsakomur priložnost, da zasluži — kdor hoče delati. Uredite si domačo pletarno, ker mi damo vsakomur posla, a skupimo gotovo pletno blago. Prejeto za pletanje dobavljamo in posebej honoriramo pletenje, kar dokazujejo mnoge zahvalnice ljudi, ki so na ta način našli zaposlenje in zaslužka. Z zaposlenjem zahtevajte brezplačne prospekte od t. Domače pletarske industrije Josip Tomazič, Maribor, Krekova 16. 55-1.